

NEGERI PULAU PINANG

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA PENGAL PERSIDANGAN PERTAMA

DEWAN UNDANGAN NEGERI YANG KEEMPAT BELAS

**09 NOVEMBER 2018 (JUMAAT)
HINGGA
16 NOVEMBER 2018 (JUMAAT)**

Dikeluarkan oleh

**BAHAGIAN DEWAN UNDANGAN NEGERI
PULAU PINANG**

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA
PENGAL PERSIDANGAN PERTAMA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT BELAS

09 NOVEMBER 2018 (JUMAAT)
HINGGA
16 NOVEMBER 2018 (JUMAAT)

Kandungan	Muka Surat
Minit Persidangan 09 November 2018	3 - 32
Minit Persidangan 12 November 2018	33 - 38
Minit Persidangan 13 November 2018	39 - 43
Minit Persidangan 14 November 2018	44 - 48
Minit Persidangan 15 November 2018	49 - 55
Minit Persidangan 16 November 2018	56 - 67

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA PENGAL PERSIDANGAN PERTAMA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh : 9 November 2018 (JUMAAT)
Masa : 9.30 Pagi
Tempat : Dewan Undangan Negeri
Lebuh Light, George Town
Pulau Pinang.

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2	Y.A.B. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
9	YB. Zairil Khir Johari	Tanjung Bunga
10	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
11	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
12	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
13	YB. Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
14	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
15	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
16	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti
17	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
18	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
19	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
20	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas
21	YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil	Permatang Pasir
22	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
24	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima
25	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus
26	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang
27	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam
28	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
29	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
30	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
31	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
32	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
33	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
34	YB. Heng Lee Lee	Berapit
35	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Aceh
36	YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
37	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
38	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga

TIDAK HADIR

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
2	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak
3	YB. Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Ayer Tawar

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Seri Haji Farizan Bin Darus	Setiausaha Kerajaan Negeri
2	YB. Dato' Anas Bin Ahmad Zakie	Penasihat Undang-Undang Negeri
3	YB. Dato' Sarul Bahiyah Binti Haji Abu	Pegawai Kewangan Negeri

TURUT HADIR

Cik Maheswari A/P Malayandy	-	Setiausaha Dewan Undangan Negeri
Encik Mohd Roshidi Bin Azmi	-	Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan mula bersidang pada jam 9.30 pagi.

1. BACAAN DOA

2. PENGUMUMAN OLEH YANG DI-PERTUA DEWAN UNDANGAN NEGERI

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan dua bekas Ahli Dewan Undangan Negeri telah meninggal dunia iaitu mendiang Dato' Lye Siew Weng telah meninggal dunia pada 28 Februari 2018 manakala Allahyarham Dato' Seri Abdul Rashid bin Abdullah telah meninggal dunia pada 20 September 2018.

Sesi Dewan akan bermula pada 9 November 2018 sebagai hari permulaan Mesyuarat Kedua Penggal Pertama Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang yang Keempat Belas melalui perisytiharan bertarikh 25 September 2018 yang diwartakan pada 1 Oktober 2018.

Pada sesi kali, 72 soalan lisan, 611 soalan bertulis, 3 Rang Undang-Undang serta 2 usul akan dipertimbangkan.

3. PEMBENTANGAN RISALAH.

Bil. 3 Tahun 2018	-	Bajet Tahun 2019 Negeri Pulau Pinang Mengurus dan Pembangunan Negeri Pulau Pinang
Bil. 4 Tahun 2018	-	Bajet Tahun 2019 Negeri Pulau Pinang Perjanjian Program
Bil. 5 Tahun 2018	-	Kertas Statut 1 Tahun 2018 Enakmen Anggota Pentadbiran dan Ahli Dewan Undangan Negeri (Saraan), 1980 [<i>Elaun dan Keistimewaan Ahli Dewan Undangan Negeri</i>]
Bil. 6 Tahun 2018	-	Laporan Ketua Audit Negara Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Pulau Pinang Tahun 2016 (Siri 2)
Bil. 7 Tahun 2018	-	Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2017 Mengenai Pengurusan Aktiviti/Kewangan Jabatan/Agensi dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Pulau Pinang (Siri 1)
Bil. 8 Tahun 2018	-	Penyata Kewangan Kumpulan Wang Amanah Sekolah Penang Free Tahun 2017
Bil. 9 Tahun 2018	-	Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) Tahun 2017
Bi. 10 Tahun 2018	-	Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSP) Tahun 2017
Bil. 11 Tahun 2018	-	Penyata Kewangan Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang Tahun 2017

Bil. 12 Tahun 2018	-	Penyata Kewangan Lembaga Muzium Negeri Pulau Pinang Tahun 2017
Bil. 13 Tahun 2018	-	Penyata Kewangan Perbadanan Bukit Bendera Pulau Pinang Tahun 2017
Bil 14 Tahun 2018	-	Penyata Kewangan Tabung Biasiswa Negeri Pulau Pinang bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2017
Bil. 15 Tahun 2018	-	Penyata Kewangan Tabung Biasiswa Kecil Negeri Pulau Pinang bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2017
Bil. 16 Tahun 2018	-	Laporan Tahunan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang bagi Tahun 2017
Bil. 17 Tahun 2018	-	Laporan Tahunan Perbadanan Bukit Bendera Pulau Pinang bagi Tahun 2012
Bil. 18 Tahun 2018	-	Laporan Tahunan Perbadanan Bukit Bendera Pulau Pinang bagi Tahun 2013
Bil. 19 Tahun 2018	-	Laporan Tahunan Perbadanan Bukit Bendera Pulau Pinang bagi Tahun 2014
Bil. 20 Tahun 2018	-	Laporan Tahunan Perbadanan Bukit Bendera Pulau Pinang bagi Tahun 2015
Bil. 21 Tahun 2018	-	Laporan Tahunan Perbadanan Bukit Bendera Pulau Pinang bagi Tahun 2016

4. PENJELASAN OLEH YB. AHLI KAWASAN BUKIT TENGAH

Ahli Kawasan Bukit Tengah memohon penjelasan berkaitan dengan soalan bertulis beliau telah ditolak oleh Jawatankuasa. Yang di-Pertua Dewan telah meminta beliau untuk membangkitkan soalan tersebut semasa sesi perbahasan nanti.

5. SOALAN-SOALAN LISAN

Ahli Kawasan Kebun Bunga (YB. Jason Ong Khan Lee) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

1. Adakah Kerajaan Negeri akan mematuhi pindaan baru pada Akta Perancangan Bandar Dan Desa 1976 terutamanya Seksyen 20B dan Seksyen 21A yang mengkehendaki 'Social Impact Assessment' dan analisa dilakukan terlebih dahulu untuk pembinaan infrastruktur utama negara seperti PTMP (Penang Transport Master Plan)?

Ahli Kawasan Batu Lintang (YB. Ong Ah Teong) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

2. Apakah jenis sukan yang semakin meningkat naik prestasinya semasa temasya SUKMA 2018?

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Daniel Gooi Zi Sen) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

3. Apakah rancangan Kerajaan Negeri Pulau Pinang terhadap dasar *Repopulating Goerge Town*?
  - (a) Sila nyatakan dengan teliti perancangan dasar tersebut.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (YB. Lee Khai Loon) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

4. Sejauh manakah persiapan Kerajaan Negeri dalam wujudkan radio atau sistem komunikasi khas apabila berlaku isu bencana alam seperti banjir?
  - (a) Bagaimana sistem alarm seperti *Penang Alert* membantu rakyat khususnya kawasan yang berisiko tinggi untuk bersiap sedia?
  - (b) Adakah kerajaan bersedia untuk pasang *Tsunami Detector System* di persisiran pantai?

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Joseph Ng Soon Siang) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

5. Sila nyatakan jumlah permohonan rumah mampu milik di bawah Skim Kerajaan Persekutuan yang telah dicadangkan oleh Kerajaan Negeri melalui Kementerian Perumahan & Kerajaan Tempatan?
  - (a) Nyatakan pecahan permohonan mengikut Daerah, DUN & Skim yang diperuntukan?

Ahli Kawasan Batu Uban (YB. Kumaresan A/L Aramugam) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

6. Adakah Majlis Sukan Negeri Pulau Pinang akan menganjurkan sukan berasaskan *e-Sport*?

Ahli Kawasan Bukit Tambun (YB. Goh Choon Aik) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

7. Sila nyatakan keluasan tanah dan zoning bagi Pulau Aman, Pulau Gedung, Pulau Jerejak, Pulau Rimau dan Pulau Kendi serta huraikan.
  - (a) Keluasan tanah yang dimiliki kerajaan di atas pulau-pulau tersebut.
  - (b) Apakah perancangan dan status pemajuan di Pulau Jerejak?
  - (c) Apakah perancangan bagi pulau-pulau selebihnya?

Ahli Kawasan Bayan Lepas (YB. Azrul Mahathir Bin Aziz) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

8. Berapakah jumlah projek yang telah diluluskan melalui tabung penyelenggaraan 80% Pulau Pinang?
  - (a) Sila nyatakan dengan terperinci.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

9. Apakah perancangan Kerajaan Negeri untuk memajukan sektor pelancongan di Bertam kerana ada 3 kawasan yang sesuai untuk dimajukan iaitu Padang Benggali (*eco-tourism*), Bandar Kepala Batas (Bandar Warisan) dan Kiosk Bertam (Hub Makanan)?

6. TAMAT SOALAN LISAN

Yang di-Pertua Dewan memaklumkan 3 jam soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletak di atas meja Ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

7. PEMBENTANGAN RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2019 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2019.

Y.A.B. Ketua Menteri membentangkan Rang Undang-Undang Perbekalan Tahun 2019 dan Usul Anggaran Pembangunan Tahun 2019.

Yang Berhormat Dato' Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin memanjatkan kesyukuran atas kesempatan untuk berdiri di Dewan yang mulia ini buat pertama kalinya bagi melaksanakan amanah sempena pembentangan Belanjawan 2019 Negeri Pulau Pinang pada pagi yang mulia ini.

Terima kasih di atas komitmen yang ditunjukkan oleh semua Ahli Yang Berhormat untuk bersama-sama mendengar dan mencerna intipati Belanjawan 2019 Negeri Pulau Pinang. Semoga penyatuan kita pada hari ini memberi manfaat dan kemakmuran kepada negeri tercinta kita.

Sepanjang tempoh 10 tahun di bawah urus tadbir yang berlandaskan prinsip Cepak, Akauntabiliti dan Telus (CAT), Pulau Pinang telah melalui lonjakan paradigma yang sangat pantas. Pulau Pinang terus mengekalkan rekod sebagai negeri yang mempunyai hutang yang terendah di Malaysia. Pulau Pinang juga terus mengekalkan rekod menjadi sebuah negeri yang bersih malah lebih daripada itu menjadi negeri pertama yang melaksanakan setiap hari tanpa beg plastik percuma. Semua kejayaan ini tidak akan tercapai sekiranya tiada gandingan mantap dan kerjasama yang padu antara pemimpin dan rakyat.

Pulau Pinang melakar sejarahnya yang tersendiri apabila menjadi tuan rumah sempena kejohanan Asia Pacific Master Games (APMG) 2018 buat julung kalinya pada 8 - 15 September yang lalu. Kejohanan ini menjadikan Negeri Pulau Pinang sebagai

negeri pertama di Asia yang berjaya menganjurkan kejohanan bertaraf antarabangsa ini. Seramai 5,612 peserta dari 64 buah negara telah mengambil bahagian dalam 22 acara sukan yang dipertandingkan. Lebih menarik APMG 2018 yang berlangsung selama 9 hari itu turut tercatat dalam Malaysia Book Of Records sebagai kejohanan sukan yang julung kalinya diadakan di Malaysia dengan bilangan negara dan peserta terbanyak yang menyertai kejohanan ini.

Dato' Yang di-Pertua, meski pun Negeri Pulau Pinang kini telah selesa dengan kedudukannya yang tersendiri. Namun, ini tidak boleh dijadikan alasan untuk kepimpinan Kerajaan Negeri yang baru ini untuk mengambil sikap selesa dan sambil lewa. Senario semasa menuntut Kerajaan Negeri untuk merencana Belanjawan 2019 dengan lebih bijaksana agar semua agenda yang dirancang dapat dilaksanakan bagi memacu pembangunan yang lebih berkualiti serta memberi manfaat yang menyeluruh kepada rakyat sepertimana harapan dan impian Penang 2030. Negeri kita hijau dan berteraskan keluarga yang menginspirasi negara. *Penang 2030 are family focus, green and smart state that inspires the nation...*(dengan izin).

Di kesempatan ini juga, Kerajaan Negeri ingin melahirkan rasa dukacita dan simpati terhadap kejadian tanah runtuh yang telah berlaku di tapak projek Lebuhraya Bukit Kukus, Paya Terubong pada 19 Oktober yang lalu yang telah mengorbankan seramai 9 orang pekerja binaan manakala 4 orang lagi cedera. Sehubungan itu, satu jawatankuasa siasatan khas telah ditubuhkan untuk menyiasat kejadian ini. Kerajaan Negeri ini ingin mengucapkan takziah kepada ahli keluarga mangsa yang terlibat.

SENARIO EKONOMI NEGARA

Pertumbuhan Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) negara bagi suku kedua tahun 2018 mencatatkan pertumbuhan ekonomi yang lebih perlahan iaitu pada kadar 4.5% berbanding 5.8% dalam tempoh yang sama pada tahun 2017. Kemerosotan pertumbuhan ini disebabkan kejutan berkaitan komoditi dalam sektor perlombongan dan pertanian di mana berlakunya gangguan bekalan yang tidak dijangka serta kekangan pengeluaran akibat cuaca yang buruk. Sungguh pun demikian, Bank Dunia dalam laporan terkini ekonomi Asia Timur dan Pasifik menjangkakan Malaysia akan mencatat pertumbuhan ekonomi sebanyak 5.4% pada tahun ini dengan disokong oleh pengukuhan penggunaan swasta iaitu perbelanjaan isi rumah yang berterusan.

PRESTASI EKONOMI NEGERI PULAU PINANG

Bagi Negeri Pulau Pinang pula, Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) telah merekodkan peningkatan yang amat memberangsangkan daripada RM73.7 bilion pada tahun 2016 kepada RM77.6 bilion pada tahun 2017 iaitu peningkatan sebanyak RM3.9 bilion. Negeri Pulau Pinang juga menyumbang sebanyak 6.6% kepada KDNK Negara dan menjadi antara enam (6) negeri yang menyumbang 71.2% kepada KDNK Nasional. Dalam masa yang sama Jabatan Perangkaan pada tahun 2017 merekodkan bahawa Negeri Pulau Pinang adalah antara negeri yang mempunyai KDNK berkapita melebihi paras kebangsaan iaitu RM49,873.00 berbanding dengan RM42,228.00.

Pembangunan ekonomi Negeri Pulau Pinang bercambah dengan progresif setelah lebih 45 tahun pengalaman dalam industri pembuatan. Ini berjaya dicapai dengan adanya syarikat multinasional (MNC) sebagai perintis utama di Negeri Pulau Pinang yang masih mengekalkan pelaburannya sehingga kini. Dalam pada itu, Pulau Pinang juga berjaya menarik pelaburan langsung asing (*foreign direct investment*

atau FDI) pembuatan yang diluluskan oleh MIDA berjumlah RM8.5 bilion pada tahun 2017. Jumlah pelaburan domestik dan asing dalam sektor pembuatan yang diluluskan MIDA pula dicatatkan pada paras RM10.8 bilion. Kejayaan ini, terutamanya dalam sektor pembuatan, menjadikan Pulau Pinang dikenali sebagai *Silicon Valley of Asia*.

Sektor pembuatan dan perkhidmatan kekal menjadi dua sektor penyumbang terbesar kepada ekonomi negeri. Sektor pembuatan menunjukkan pertumbuhan sebanyak 5.7% pada tahun 2017 berbanding 5.4% pada tahun 2016 dengan dipacu oleh subsektor elektrik, elektronik, LED, peralatan perubatan, avionik dan pembuatan makanan. Sementara itu, sektor perkhidmatan pula menunjukkan pertumbuhan sebanyak 5.6% untuk kedua-dua tahun 2017 dan 2016.

Sektor pertanian juga masih menjadi sektor penting kepada ekonomi negeri dan berkembang positif sebanyak 2.2% pada tahun 2017 berbanding negatif 2.8% pada tahun 2016. Perkembangan positif ini disebabkan oleh pertumbuhan pengeluaran kelapa sawit yang lebih tinggi berikutan cuaca yang baik, dibanding pada tahun sebelumnya. Secara amnya, sektor pertanian merekodkan nilai tambah sebanyak RM1.5 bilion pada tahun 2017. Walau bagaimanapun, sektor pembinaan mengalami penguncupan kepada negatif 10.1% pada tahun 2017 berbanding 10.4 % pada tahun 2016. Penguncupan ini adalah kesan daripada penurunan nilai kerja binaan aktiviti kediaman, bukan kediaman dan pertukangan khas yang secara tidak langsung telah mempengaruhi keseluruhan prestasi ekonomi Negeri Pulau Pinang pada tahun 2017. Oleh yang demikian, Kerajaan Negeri akan melaksanakan beberapa penambahbaikan, antaranya dengan meningkatkan sistem jaringan jalan raya dan lalu lintas terutamanya bagi mengurangkan kesesakan dalam memastikan kelancaran perhubungan ke kawasan industri yang terlibat.

Yang Berhormat Dato' Yang di-Pertua dan Ahli-Ahli Dewan.

STRATEGI BELANJAWAN 2016

PENANG 2030 : NEGERI PINTAR, HIJAU DAN BERTERASKAN KELUARGA YANG MENGINSPIRASIKAN NEGARA

Selepas pembentangan awam saya berkaitan Penang 2030 pada 29 Ogos yang lalu, saya merasa amat gembira kerana masyarakat dari pelbagai lapisan usia telah menyahut seruan untuk melibatkan diri bersama-sama dalam membentuk pelan tindakan untuk memajukan Negeri Pulau Pinang mengikut 4 teras utama dalam Penang 2030 bagi membawa Negeri Pulau Pinang ke tahap pertumbuhan yang seterusnya, dari segi budaya dan ekonomi.

Memandangkan Penang 2030 berhalu tuju untuk memberi penekanan kepada pembangunan keluarga dalam negeri yang hijau dan pintar, Kerajaan Negeri sedang menyelaraskan pelan-pelan perancangan terdahulu untuk memastikan supaya pelan-pelan baru ini menuju impian yang sama iaitu Negeri Pulau Pinang yang makmur dari segi ekonomi dan sosial, gembira serta harmoni.

Penang 2030 sebenarnya tidak bercanggah dengan mana-mana program yang telah dilancarkan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang sejak tahun 2008, malah ia menambahkan lagi penekanan yang seringkali menjadi faktor penentu kejayaan dan kestabilan sesebuah negeri, iaitu dari segi pembangunan sosial di samping kemajuan ekonomi. Untuk itu, Belanjawan 2019 Negeri Pulau Pinang, telah menyelaraskan projek-projek Kerajaan Negeri sedia ada untuk disesuaikan dengan visi Penang 2030

dengan dikategorikan mengikut 4 teras utama berdasarkan *people centric* seperti berikut :

- Teras Pertama : Meningkatkan Daya Huni Untuk Meningkatkan Kualiti Kehidupan atau (*Increase Liveability To Enhance Quality Of Life*);
- Teras Kedua : Menaikkan Ekonomi Dengan Meningkatkan Pendapatan Isi Rumah (*Upgrade The Economy To Raise Household Income*);
- Teras Ketiga : Memperkasakan Rakyat Untuk Meningkatkan Penyertaan Masyarakat (*Empower People To Strengthen Civic Participation*); dan
- Teras Keempat : Melabur Dalam Persekitaran Infrastruktur Dan Kemudahan Awam Untuk Meningkatkan Daya Tahan Dalam Pelbagai Keadaan (*Invest In The Built Environment To Improve Resilience*).

TERAS PERTAMA : MENINGKATKAN DAYA HUNI UNTUK MENINGKATKAN KUALITI KEHIDUPAN

Pembangunan Infrastruktur.

Kerajaan Negeri terus komited untuk meningkatkan infrastruktur bagi keselesaan dan kemudahan rakyat. Jaringan jalan raya sentiasa dinaiktaraf di seluruh negeri sama ada di bandar atau di luar bandar. Bagi tujuan tersebut, Kerajaan Negeri akan menyediakan RM39.3 juta untuk projek-projek menaiktaraf dan pembinaan jalan raya baru di negeri ini. Kerajaan Negeri akan memperuntukkan sejumlah RM2 juta, manakala RM5 juta akan disediakan di bawah peruntukan MARRIS. MARRIS juga turut memperuntukkan anggaran sebanyak RM100 juta kepada Kerajaan Negeri bagi tujuan penyelenggaraan dan pembaikan jalan-jalan negeri.

Bandar Pintar (*Smart City*)

Umum mengetahui bahawa Negeri Pulau Pinang kini sedang menuju ke arah *Smart City* bertaraf antarabangsa menjelang tahun 2025. Inisiatif ini adalah selaras dengan transformasi digital dan Revolusi Industri Ke-4 di peringkat global tanpa mengeneipkan aspek kelestarian melalui urus tadbir dan inisiatif pintar oleh pelbagai jabatan dan agensi.

Pembangunan Bandar Pintar oleh Kerajaan Negeri ini adalah menyeluruh dan perlu disahut oleh semua jabatan dan agensi dalam memastikan Negeri Pulau Pinang berdiri sama tinggi dengan Bandar-Bandar Pintar dunia yang lain tanpa mengeneipkan aspek kelestarian dan kemampuan untuk masa depan generasi seterusnya.

Konsep *Smart City* di Negeri Pulau Pinang akan dibangunkan dengan mengutamakan infrastruktur ICT sebagai kemudahan asas bandar dan Revolusi Industri 4.0 menjadi antara cabaran utama dalam penyediaan jalaran fiber optik yang amat tinggi kosnya. Namun, melalui pelaksanaan Dasar Pintu Terbuka (*Open Door Policy*), Negeri Pulau Pinang kini telah diliputi dengan 50% jalaran fiber optik,

hasil kerjasama dan pelaburan di antara pelbagai syarikat pembekal infrastruktur telekomunikasi dan digital.

Penyediaan infrastruktur telekomunikasi di Pulau Pinang juga telah jauh lebih baik berbanding 10 tahun yang lalu. Semua ini adalah hasil usaha dan inisiatif Kerajaan Negeri, dengan kerjasama pelbagai pihak sama ada kerajaan mahupun swasta, terutamanya industri telekomunikasi yang sudi melabur di Negeri Pulau Pinang. Kejayaan ini juga berkait rapat dengan amalan '3M' dan '1S' dalam pelaksanaan infrastruktur telekomunikasi iaitu 'Maju, Mudah, Mesra dan Smart'. Kerajaan Negeri turut berhasrat untuk bekerjasama rapat dengan pembekal perkhidmatan antaranya TIME untuk memperluaskan liputan jalur lebar talian tetap dengan kelajuan internet melebihi 100mps. Ini akan menjadi titik utama bagi menjayakan Revolusi Industri 4.0 dan menjadikan Negeri Pulau Pinang sebagai hub untuk perdagangan atas talian (e-dagang), *cloud computing*, *big data* dan *Internet of Things*.

Perumahan Mampu Milik dan Selesa

Dato' Yang di-Pertua, Kerajaan Negeri pada masa ini telah berjaya melepasi komitmen dalam menyediakan perumahan yang selesa dan mencukupi bagi setiap kategori kemampuan golongan B40 dan M40. Semenjak tahun 2008 sehingga kini sebanyak 28,195 unit rumah mampu milik telah siap dibina, manakala sebanyak 24,445 unit sedang dalam pelbagai fasa pembinaan. Jumlah ini dirancarkan lagi dengan 44,602 unit rumah mampu milik pelbagai kategori yang telah diluluskan Pelan Kebenaran Merancang dan juga di dalam perancangan Kerajaan Negeri dan Syarikat Berkaitan Kerajaan (GLC) dari Kerajaan Persekutuan. Usaha ini membawa angka besar iaitu 97,242 unit rumah mampu milik yang siap, sedang siap dan akan dibina berbanding sasaran awal 75,362 unit sebelum ini.

Kerajaan Negeri sendiri merancang pembinaan sejumlah 18 projek, di kelima-lima Daerah yang bakal menyediakan 27,080 unit rumah menjelang tahun 2025. Satu (1) projek telah berjaya disiapkan dan memperolehi Sijil Perakuan Siap dan Pematuhan (CCC) iaitu projek Fasa 1 Bandar Cassia di Seberang Perai Selatan. Manakala tujuh (7) lagi dalam pelbagai peringkat pembinaan seperti projek di Jelutong, Sandiland Foreshore, Jalan CY Choy dan The Rise di Jalan SP Chelliah, Daerah Timur Laut; Dua Residensi di Daerah Barat Daya, Jiran Residensi di Seberang Perai Utara, Permatang Tok Suboh di Seberang Perai Tengah, Kampung Kepala Gajah di Seberang Perai Selatan. Selebihnya iaitu 10 lagi projek masih dalam perancangan. Kesemua projek ini merupakan manifestasi Kerajaan Negeri dalam memberi keutamaan kepada kebajikan rakyat.

Sehingga 30 September 2018, Sistem Maklumat Perumahan Kerajaan Negeri (SMP) telah mendaftarkan sebanyak 91,408 pemohon Rumah Mampu Milik (RMM) di Pulau Pinang bagi ketiga-tiga kategori iaitu rumah kos rendah atau kini dikenali sebagai RMM 'A' (harga maksima RM42,000.00), rumah kos sederhana rendah atau kini dikenali sebagai RMM 'B' (harga maksima RM72,500.00) dan juga RMM 'C' (harga maksima RM300,000.00). Setelah melalui proses semakan dan kelulusan, Kerajaan Negeri telah mengeluarkan sejumlah 108,541 surat tawaran termasuk tawaran ulangan kepada pemohon untuk projek perumahan lain. Daripada jumlah ini seramai 26,139 pemohon telah menerima tawaran dan menandatangani perjanjian dengan pemaju. Pada masa ini, masih terdapat sebanyak 43,052 permohonan yang masih aktif dan diletakkan di bawah kategori 'senarai menunggu' untuk dipertimbangkan semasa proses tawaran seterusnya.

Jumlah menunggu yang paling besar direkodkan di Daerah Timur Laut terutama bagi kategori RMM 'A' dan RMM 'B'. Sehubungan itu, Kerajaan Negeri telah mengenalpasti lokasi bagi pembinaan PPR di Jelutong iaitu di sebahagian Petak A, Lot 10042 dan Lot 10043, Seksyen 11 Bandar Jelutong kepada Kerajaan Persekutuan.

Pembentukan Kerajaan Persekutuan di bawah Pakatan Harapan menyuntik perkembangan positif dalam pembekalan rumah mampu milik yang akan disatukan di bawah satu bumbung berbanding sebelum ini di mana ia dilaksanakan oleh pelbagai agensi di bawah kementerian berbeza. Kerajaan Negeri, akan mengambil pendekatan lebih agresif dalam memastikan keperluan perumahan mampu milik sepadan dengan permohonan dan tempoh menunggu bertahun-tahun dapat dikurangkan.

Yang Berhormat Dato' Yang di-Pertua dan Ahli-Ahli Dewan.

Isu Penyelenggaraan Rumah Awam Kerajaan Negeri

Kerajaan Negeri sedar dan prihatin dengan kerosakan rumah-rumah di Rancangan Perumahan Awam Kerajaan Negeri. Kerajaan Negeri juga bersimpati dengan pemilik dan penghuni di perumahan ini yang tidak mampu untuk membiayai kos penyelenggaraan bagi lif-lif dan lain-lain kerosakan, sehingga menimbulkan kesusahan bagi penduduk di perumahan tersebut.

Bagi meringankan beban penduduk, Kerajaan Negeri telah membelanjakan secara purata RM10 juta satu tahun untuk menyelenggara rumah-rumah di Rancangan Perumahan Awam di kelima-lima daerah dan untuk tahun 2019, sejumlah RM8.4 juta akan terus diperuntukkan untuk tujuan yang sama. Selain itu, Kerajaan Negeri turut memberi perhatian kepada penyelenggaraan Skim Perumahan Kos Rendah dan Sederhana Rendah swasta melalui inisiatif Tabung Penyelenggaraan Maksima 80 Peratus atau TPM80 yang sehingga kini sebanyak 292 projek bernilai RM25.65 juta telah diluluskan sejak tahun 2013. Bagi tahun 2019, projek-projek penyelenggaraan ini akan diteruskan dengan sejumlah RM6.8 juta telah diperuntukkan bagi tujuan ini.

Keprihatinan Terhadap Kebajikan dan Penjagaan Rakyat

Selaras dengan keputusan Kerajaan Persekutuan untuk mengurangkan Bantuan Rakyat 1 Malaysia atau BR1M secara berperingkat, Kerajaan Negeri juga sedang mengkaji semula program-program i-Sejahtera yang merangkumi program pemberian bantuan Warga Emas, Ibu Emas, Anak Emas, Orang Kelainan Upaya (OKU), Pelajar Emas dan lain-lain. Program ini telah dinikmati oleh hampir 1.6 juta rakyat Negeri Pulau Pinang dengan jumlah bantuan kewangan yang diberikan sebanyak RM412.63 juta sejak ia dilaksanakan bermula tahun 2008. Kerajaan Negeri berpandangan bahawa kajian semula wajar dilaksanakan, bagi memastikan bantuan disalurkan kepada golongan yang benar-benar layak dan memerlukan. Sekiranya diteruskan, Kerajaan Negeri akan membelanjakan sejumlah RM45 juta pada tahun 2019. Sehingga Oktober tahun ini, Kerajaan Negeri telah memperuntukkan sejumlah RM30.85 juta, di mana hampir 955 orang penerima aktif telah menerima manfaat daripada program Agenda Ekonomi Saksama (AES) yang diperkenalkan.

Mutiara Food Bank

Kerajaan Negeri telah memperkenalkan satu program baru yang dikenali sebagai *Mutiara Food Bank* yang dilaksanakan secara kerjasama dengan *Food Aid Foundation*. Kerajaan Negeri bangga, apabila menjadi negeri pertama di Malaysia yang telah bekerjasama dengan yayasan ini, bagi menjayakan misi menyelamatkan lebih makanan dan mengelakkan pembaziran makanan. Konsep atau idea asal program ini, adalah dengan mengumpulkan makanan daripada pasaraya-pasaraya besar untuk diagihkan kepada kumpulan masyarakat yang kurang berkemampuan. Sehingga kini, seramai 23,576 orang penerima telah menerima manfaatnya sejak ia dilaksanakan pada tahun 2017.

Program ini telah mendapat perhatian daripada Kerajaan Persekutuan yang kini turut berhasrat untuk melaksanakan program yang sama di peringkat nasional dalam skala yang lebih besar. Sekali lagi, Negeri Pulau Pinang telah menjadi contoh dan perintis kepada program-program kebajikan yang sebegini di peringkat negara. Syabas, saya ucapkan kepada semua pihak yang telah menyumbang tenaga bagi merealisasikan program *Mutiara Food Bank*.

Pusat Transit Gelandangan

Sebagai sebuah negeri berkeadilan, hak rakyat diberikan sama rata tanpa perbezaan. Semua rakyat yang hidup di negeri ini diberi perhatian dan bantuan, termasuklah golongan gelandangan. Menerusi program *Empowering The Street Citizens*, sebuah Pusat Transit Gelandangan akan dibangunkan. Pusat transit ini akan menyediakan keperluan asas seperti makanan, pakaian dan tempat tinggal yang selesa. Program bersifat '*Tri-Partite Venture*' ini merupakan hasil usahasama pihak kerajaan, swasta dan Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO).

Untuk ini, bagi menterjemahkan kesungguhan Kerajaan Negeri untuk membantu golongan ini, sebuah lokasi telah dikenal pasti untuk dijadikan pusat transit gelandangan iaitu di Lot. 19, Jalan C.Y. Choy yang merupakan bangunan rumah kedai milik Majlis Bandaraya Pulau Pinang. Bangunan ini akan diubahsuai dengan ihsan PDC, dan dijangka siap pada tahun yang akan datang. Pusat transit ini akan dijadikan sebagai pusat aktiviti warga emas. Sebanyak RM560,000.00 dianggarkan akan diperuntukkan bagi Latihan Kemahiran kepada Gelandangan Produktif dan Penempatan Kekal kepada Gelandangan Yang Tidak Produktif.

Meningkatkan Keselamatan dan Kebersihan Awam

Pemasangan CCTV dan Lampu Jalan

Aspek keselamatan menjadi agenda utama Kerajaan Negeri bagi menjaga keharmonian dan kesejahteraan rakyat dan pelancong yang datang ke negeri ini. Justeru, Kerajaan Negeri melalui Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) akan memperuntukkan sejumlah RM7.40 juta untuk memasang 1050 unit kamera litar tertutup (CCTV) yang baharu pada tahun 2019, menjadikan jumlah keseluruhan CCTV yang telah dipasang di bahagian Pulau iaitu sebanyak 917 unit. MBPP juga akan bekerjasama dengan pihak Polis Diraja Malaysia untuk memperkenalkan fungsi pengecaman wajah atau *facial recognition* bagi menjamin Bandaraya yang lebih selamat.

Sementara itu, sejumlah RM2.5 juta juga diperuntukkan di kawasan Seberang Perai melalui Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSP) bagi memasang 30 unit CCTV, di kawasan-kawasan terpilih di seluruh Seberang Perai pada tahun akan datang, menjadikan jumlah keseluruhan CCTV sebanyak 160 unit. Pemasangan CCTV ini, bukan sahaja untuk membantu menangani isu-isu jenayah dan keselamatan, malah turut digunakan untuk memantau pembuangan sampah haram, penjaja haram, keadaan trafik dan lalu lintas serta masalah meletak kereta.

Sistem pencahayaan juga memainkan peranan yang penting dalam membantu Kerajaan Negeri membanteras jenayah. Menyedari ia merupakan *instrument* penting, maka Kerajaan Negeri sekali lagi melalui kedua-dua Pihak Berkuasa Tempatan telah menyediakan sejumlah RM2.5 juta di kawasan Seberang Perai dan RM6.79 juta di kawasan Pulau, untuk menyelenggara lampu-lampu jalan serta pemasangan lampu jenis LED.

Pengurusan Sisa dan Kebersihan Awam

Kerajaan Negeri komited untuk menjadi Pulau Pinang sebagai sebuah negeri yang terbersih di Malaysia dan di rantau ASEAN. Untuk itu, Kerajaan Negeri mengambil langkah berterusan untuk menggubal dasar dan merangka pelan tindakan yang baharu, sejajar dengan transformasi pantas teknologi masa kini. Modus operandi yang digunakan bagi menguruskan sisa pepejal menjadi penanda aras kepada kemajuan diri dan masyarakat. Bagi mentransformasi budaya kebersihan awam, Kerajaan Negeri telah melaksanakan pelbagai inisiatif seperti membangunkan sistem dan teknologi pengurusan dan pemindahan sampah yang Mesra Pengguna dan Mesra Alam, meningkatkan kesedaran bagi memperkasakan '*Local Agenda 21*' oleh PBT dan menguatkuasakan undang-undang.

Selain itu, Kerajaan Negeri melalui kedua-dua PBT, juga telah memperuntukkan sejumlah wang yang besar bagi menguruskan sisa pepejal dan menjaga kebersihan negeri. Pada tahun 2019, sejumlah RM57.25 juta telah diperuntukkan oleh MBPP dan RM35.26 juta oleh MPSP untuk melaksanakan kerja-kerja pembersihan dan pelupusan sisa pepejal.

Kesejahteraan dan Kesihatan Rakyat

Berdasarkan Laporan Penyiasatan Perbelanjaan Isi Rumah 2016 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia, didapati hanya 1.9% daripada keseluruhan perbelanjaan isi rumah digunakan untuk tujuan kesihatan. Bagi membantu rakyat Negeri Pulau Pinang untuk mendapat perkhidmatan akses yang mudah dan kemampuan terhadap kemudahan kesihatan, Kerajaan Negeri telah mengambil tanggungjawab sosial dengan memperkenalkan pelbagai inisiatif untuk meringankan beban rakyat, terutamanya yang kurang berkemampuan.

Program Mammogram Penang, misalnya telah memberi manfaat kepada 11,834 orang wanita sejak ia diperkenalkan pada tahun 2015. Program ini akan diteruskan oleh Kerajaan Negeri pada tahun 2019, dengan penambahbaikan yang lebih komprehensif dengan kerjasama dengan Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara atau LPPKN. Sebanyak RM900,000.00 disediakan bagi perkhidmatan ini pada tahun 2019.

Inisiatif Pulau Pinang Bebas Denggi yang juga diteruskan pada tahun 2019. Kerajaan Negeri telah melaksanakan program yang dikenali sebagai *Crush Aedes Totally* atau CAT juga yang menggunakan teknologi *Artificial Intelligence* (AI) sebagai mekanisme untuk meramalkan lokasi wabak yang akan berlaku di sesebuah kawasan, yang membolehkan tindakan kawalan vektor dilaksanakan dengan lebih awal. Bagi tujuan tersebut, Kerajaan Negeri telah memperuntukkan sejumlah RM423,000 setahun untuk melanggan sistem ini bagi kegunaan Jabatan Kesihatan Negeri. Bagi merangka dan merancang kawalan vektor, bermula tahun 2019 Kerajaan Negeri akan menggunakan teknologi *Artificial Intelligence* yang lebih komprehensif.

TERAS KEDUA : MENAIKKAN TARAF EKONOMI DENGAN MENINGKATKAN PENDAPATAN ISI RUMAH

Menjana Pelaburan Dan Perindustrian.

Dato' Yang di-Pertua, bagi tahun 2017, KDNK Pulau Pinang dalam sektor perkhidmatan telah menyumbang RM38.3 billion dan sektor pembuatan pula bernilai RM34.8 billion. Kerajaan Negeri mensasarkan nilai pelaburan bagi tahun 2018 meningkat lebih tinggi sejajar dengan memorandum persefahaman (MOU) yang telah dimeterai di antara syarikat elektronik dari Korea Selatan dan Pulau Pinang dalam membentuk rakan perkongsian strategik.

Kerajaan Negeri juga terus memberi tumpuan kepada sektor pembuatan dan perkhidmatan dalam menjana pertumbuhan ekonomi yang cergas dan mampan pada tahun 2019. Kawasan pertumbuhan baharu di Batu Kawan yang merupakan salah satu daripada tujuh (7) nod pertumbuhan di Koridor Utara akan dijadikan pemangkin untuk melonjakkan lagi perkembangan ekonomi Negeri Pulau Pinang. Kemudahan rangkaian jalan raya yang baik untuk pengangkutan kargo ke Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang serta Pelabuhan Pulau Pinang turut menjadi faktor penting yang dititikberatkan untuk menarik pelabur ke negeri ini.

Selaras dengan *trend* global yang beralih kepada Industri 4.0, beberapa bidang industri berteknologi tinggi dan berimpak tinggi telah dikenalpasti berpotensi untuk berkembang seperti elektrik dan elektronik, semikonduktor, LED, peralatan perubatan, pembuatan aeroangkasa, pembuatan makanan dan Perkhidmatan Perniagaan Global atau GBS (*Global Business Services*).

Pada tahun ini, BBraun mengumumkan bahawa dalam tempoh 45 tahun kebelakangan ini, ia telah melabur RM4.75 bilion di Pulau Pinang dengan mewujudkan lebih 7,700 peluang pekerjaan di mana 99% adalah terdiri daripada pekerja tempatan. Selain itu, syarikat-syarikat yang mengumumkan pelaburan baharu dan pelaburan semula pada tahun ini termasuklah *Boston Scientific* yang membuka kilang di Batu Kawan, *Japan Lifeline* yang mengumumkan akan membina kilang pertamanya di luar Jepun dengan pelaburan RM50 juta dan siap pada 2020, *Benchmark Electronics* yang membuka kilang '*Precision Technology*' kedua dan ketiga di Pulau Pinang dan UWC di Batu Kawan dengan pelaburan RM150 juta. Syarikat-syarikat besar tempatan seperti Inari, Vitrox dan UWC juga terus menunjukkan pertumbuhan dan menembusi pasaran antarabangsa selari dengan moto '*Powered in Penang*'.

Bagi merancakkan dan menarik minat pelabur berasaskan teknologi, Kerajaan Negeri melalui *investPenang* telah melancarkan dan menawarkan Skim Insentif *Penang i4.0* dengan dana berjumlah RM4 juta pada awal tahun 2018. Dana ini diharapkan dapat membantu para usahawan untuk membina, menarik dan mengekalkan perniagaan mereka di Pulau Pinang. Usaha ini juga dibuat bagi merealisasikan dan mengekalkan potensi Pulau Pinang sebagai *Silicon Valley of Asia*. Untuk peringkat pertama, dana *Penang i4.0* telah meluluskan sejumlah RM1.67 juta kepada 16 usahawan yang terlibat di dalam aktiviti IOT, sensor dan sebagainya.

Pertumbuhan Industri Halal.

Industri halal kian melebarkan sayapnya dan menjadi tumpuan di seluruh dunia. Menurut laporan *State of The Global Islamic Report 2017* yang diterbitkan oleh Thomas Reuters, nilai ekonomi masyarakat Islam global pada tahun 2016 telah mencecah USD3.6 trilion atau RM14 trilion dan angka ini dijangka akan meningkat kepada USD5.9 trilion atau RM23 trilion menjelang tahun 2022. Perkembangan pesat ini sudah tentu disokong oleh gelombang revolusi industri 4.0 yang dikuasai oleh aplikasi digital terkini serta perkakasan berteknologi tinggi yang mampu melonjakkan lagi pertumbuhan industri halal.

Di Malaysia, nilai eksport bagi produk halal meningkat sebanyak 2.8% iaitu RM4.3 billion pada tahun 2017 dengan Singapura dan China sebagai destinasi eksport utama negara. Negeri Pulau Pinang berbangga kerana ia menjadi satu penyumbang kepada industri halal negara melalui Taman Perindustrian Halal Pulau Pinang (TPHPP) yang terletak di Bukit Minyak. Fasa satu telah mencatatkan jumlah pelaburan sebanyak RM484 juta melalui sepuluh buah syarikat di mana empat daripadanya telah mula beroperasi. Fasa kedua iaitu bagi zon makanan telah berjaya menarik 21 buah syarikat dengan nilai pelaburan sebanyak RM242.76 juta. Kedua-dua taman perindustrian halal ini juga telah menerima pengiktirafan status HALMAS daripada *Halal Industri Development Corporation* atau HDC. Melalui pengiktirafan ini, pengusaha industri dapat menikmati pengecualian cukai dan duti import bahan mentah bagi pengeluaran produk mereka.

Kerajaan Negeri juga melaksanakan pelbagai inisiatif untuk merealisasikan visi menjadi Pulau Pinang sebagai *Global Halal Centre*. Antaranya dengan menganjurkan *Penang International Halal Expo & Conference* (PIHEC) pada awal tahun 2018 yang telah mencatatkan 300 penyertaan pemain industri dari dalam dan luar negara seperti Thailand, Indonesia, Jepun, Korea, Singapura dan Pakistan. Penganjuran PIHEC akan diteruskan pada tahun 2019 dengan jangkakan 330 *booth* dari penyertaan pemain industri halal.

Memperkasakan Peranan Industri Kecil dan Sederhana (IKS).

Kerajaan Negeri senantiasa peka dalam memantau dan merancang kemudahan serta khidmat sokongan kepada IKS kerana sektor ini turut menyumbang kepada ekonomi negeri. Oleh itu di bawah *SME Village* Batu Kawan, plot-plot tanah industri serta kilang-kilang jenis teres dan berkembar akan dibangunkan mengikut fasa. Fasa pertama dan kedua yang merangkumi 44 plot tanah industri dan 44 unit kilang telahpun siap pembinaannya dan kesemuanya telah berjaya dijual. Fasa ketiga merupakan sebuah pusat perkhidmatan yang merangkumi kafeteria, kedai serbaneka, ruang pameran, bilik mesyuarat dan sebagainya juga telah siap pembinaannya. Kini, pihak PDC sedang dalam proses menjemput syarikat-syarikat atau individu yang berminat untuk menyewa di pusat perkhidmatan tersebut.

Selain itu, satu lagi projek IKS yang merangkumi 27 unit kilang di Taman Industri Bukit Minyak juga telah siap dibina. Sehingga kini sebanyak 23 unit kilang telah berjaya dijual dan 40% daripadanya telah mula beroperasi. Kerajaan Negeri mengharapkan agar inisiatif yang dilaksanakan ini dapat membantu pengusaha IKS meningkatkan produktiviti pengeluaran mereka. Di samping itu, syarikat-syarikat besar digalakkan untuk bekerjasama dengan syarikat IKS tempatan bagi menjana ekonomi yang lebih stabil dalam kalangan pengusaha IKS.

Menggalakkan penyertaan rakyat dalam perniagaan.

Selaras dengan hasrat untuk memperkasakan rakyat tempatan agar seiring dengan perkembangan industri digital dunia, Kerajaan Negeri dengan kerjasama PDC telah melancarkan Perkhidmatan Perniagaan Global (*Global Business Services - GBS*) @ Mayang Mall di Bayan Baru sebagai salah satu usaha merangsangkan pelaburan dan peluang pekerjaan. Inisiatif ini bertujuan untuk menggalakkan syarikat tempatan dan global menubuhkan operasi mereka di GBS @ Mayang. Sehingga kini, dianggarkan 20 buah syarikat akan turut serta dan bakal menyediakan lebih daripada 2000 peluang pekerjaan berpendapatan tinggi kepada penduduk tempatan dan usahawan.

Dalam masa yang sama, sebuah GBS @ *By The Sea* dan GBS PDC juga akan dibangunkan. Pembangunan baharu GBS @ *By The Sea* di Bayan Lepas ini dianggarkan menelan kos sebanyak RM200 juta yang melibatkan dua fasa pembinaan. Fasa pertama telah pun bermula pada Januari 2018 dan dijangka siap pada tahun 2020 dan mampu menyediakan 3,000 peluang pekerjaan. Sementara ini, GBS PDC yang berlokasi di Bayan Baru, dianggarkan menelan kos sebanyak RM20 juta dan dijangka siap September tahun depan.

Skim Bantuan Modal Kepada Usahawan.

Semenjak tahun 2009, Kerajaan Negeri telah memperkenalkan Projek Titian Saksama Rakyat (PTSR) yang menawarkan pinjaman kecil-kecilan kepada peniaga-peniaga kecil bagi menambah modal untuk mengembang perniagaan mereka. Skim bantuan modal ini telah membantu seramai 3,034 penjaja dan peniaga kecil sejak dilaksanakan dengan jumlah keseluruhan pinjaman sebanyak RM15.3 juta dan kutipan balik berjumlah RM12.13 juta. Melihat kepada potensi dan manfaatnya, skim bantuan ini akan diteruskan lagi dengan peruntukan berjumlah RM1 juta lagi pada tahun 2019 dan penjenamaan semula sebagai Skim Pinjaman Harapan. Usaha murni ini dilihat memberi impak kepada rakyat, terutamanya golongan sasar di mana mereka telah berjaya meningkatkan pendapatan dan seterusnya keluar daripada kepompong kemiskinan.

Rejuvenasi Sektor Pertanian.

Sektor pertanian masih kekal signifikan dan relevan dalam menyumbang kepada KDNK dan perkara ini dapat dilihat pada tahun 2017 di mana sektor pertanian mengalami pertumbuhan positif sebanyak 2.2%, berbanding dengan negatif 2.8% pada tahun 2016. Perkembangan positif ini merangsangkan Kerajaan Negeri untuk terus merangka program dan projek yang berdaya tahan bagi memastikan rantaian nilai yang luas dan kukuh, justeru mengurangkan kebergantungan kepada import makanan. Kerajaan Negeri mensasarkan 10% peningkatan hasil pengeluaran tanaman dan peningkatan hasil jualan pelbagai produk asas tani pada tahun 2019, agar lebih dinamik dan kompetitif. Sehubungan itu, sejumlah RM7.31 juta akan diperuntukkan bagi pembangunan pertanian, meliputi pelbagai subsektornya.

Bermula pada tahun 2019, Kerajaan Negeri melalui Jabatan Pertanian juga berusaha untuk meningkatkan hasil pengeluaran padi daripada 5.8 tan metrik per hektar kepada 7.0 tan metrik per hektar dalam tempoh dua (2) tahun akan datang. Seiring dengan revolusi industri 4.0, sektor pertanian akan ditransformasikan dengan perkembangan teknologi masa kini. Pangkalan data statistik dan geospasial akan dibangunkan bagi membantu petani meningkatkan hasil pengeluarannya. Dengan adanya pangkalan data tersebut, amalan agronomi akan lebih efisien dan teknologi automasi yang dibangunkan akan lebih praktikal serta efektif.

Selain itu, bagi memastikan bekalan bahan makan mencukupi, tersedia dan selamat dimakan, Kerajaan Negeri juga sedang membangunkan Tapak Kekal Pengeluaran Makanan (TKPM) di Ara Kuda, Batu Kawan Agropark dan Permatang Pauh Agropark yang diharap dapat menjamin bekalan makanan khususnya bagi penduduk di Negeri Pulau Pinang.

Amalan Pertanian Baik (APB) merupakan faktor utama dalam pembangunan pertanian mampan agar sumber alam digunakan secara optima dan cekap. Justeru, semua petani diberi latihan untuk mengamalkan APB di ladang masing-masing dan seterusnya diiktiraf dengan pensijilan *Malaysian Good Agricultural Practice* (myGAP) dan *Malaysian Organic* (myOrganic).

Bagi meningkatkan penglibatan golongan belia dalam sektor pertanian, Program Petani Pelapis akan mula diperkenalkan. Malahan penggunaan teknologi pertanian yang moden akan dipertingkatkan bagi menarik minat golongan belia dan memaksimumkan pendapatan petani.

Meningkatkan Potensi Akuakultur Negeri

Selain itu, Pulau Pinang juga harus berbangga apabila menjadi penyumbang kepada sebanyak RM1.6 bilion daripada RM3 bilion jumlah keseluruhan hasil akuakultur (perikanan) negara. Malahan pada tahun 2017, jumlah pengeluaran keseluruhan akuakultur bagi sistem ternakan di Pulau Pinang meningkat 51% iaitu 45,743 tan metrik bernilai RM815.20 juta.

Melihat kepada peningkatan ini, Pulau Pinang mempunyai potensi yang cukup besar dalam sektor akuakultur, sekiranya prospek perikanan diperluaskan bagi menjamin pendapatan lumayan kepada penternak. Untuk itu, Kerajaan Negeri akan mempertimbangkan cadangan untuk menjadikan industri penternakan ikan dalam sangkar sebagai salah satu daya tarikan akuapelancongan baharu negeri.

Selain itu, bagi meringankan beban golongan nelayan, Kerajaan Negeri akan meneruskan pemberian bantuan pukot pantai sebanyak RM400 setahun. Dianggarkan seramai 3,000 orang nelayan yang berdaftar dengan LKIM akan menerima manfaat daripada pemberian ini. Kerajaan Negeri akan menyediakan peruntukan sebanyak RM1.2 juta bagi tujuan ini.

Mengukuhkan Industri Ternakan Negeri.

Industri penternakan negeri turut berkembang dengan positif. Dalam perkembangan ekonomi semasa, produktiviti komoditi ayam (daging/telur) dan khinzir telah memberi sumbangan ekonomi yang terbesar iaitu 93.17% daripada keseluruhan nilai hasil ternakan utama negeri pada tahun 2017 dengan jumlah

RM854.02 juta. Prospek ekonomi bagi komoditi utama ini menyumbang hasil melebihi tahap sara diri, 100% untuk menampung keperluan penduduk negeri ini. Walaupun berlaku kenaikan kos pengeluaran, produktiviti terus meningkat dengan sokongan kaedah penternakan moden, ladang yang canggih dan peningkatan kualiti sumber manusia. Sungguhpun begitu, komoditi lembu/kerbau dan kambing/bebiri didapati hanya menyumbang kurang daripada 5% kepada Nilai Hasil Ternakan. Ini kerana terdapat kekangan dari segi guna tanah dan keadaan ini memaksa petani untuk melaksanakan transformasi sistem penternakan yang lebih moden, mesra alam dan berskala komersil bagi menampung permintaan pasaran.

Merencanakan Sektor Pelancongan.

Negeri Pulau Pinang kaya dengan keindahan alam semula jadi, khazanah bangunan warisan dan pelbagai pilihan makanan hasil migrasi dan asimilasi kaum. Mengambil peluang tersebut, Kerajaan Negeri akan terus memperhebat dan meningkatkan daya saing program-program pelancongan dan kebudayaan untuk menarik lebih ramai pelancong ke negeri kita. Bagi tahun 2019, sebanyak RM34 juta akan diperuntukkan bagi mempromosi dan merencanakan lagi sektor pelancongan di negeri ini. Yang Berhormat Bukit Tambun boleh pohonlah untuk Pulau Aman dan Bukit Gedong bersama dengan EXCO Pelancongan.

Sejak tiga (3) tahun kebelakangan ini, ketibaan pelancong ke Negeri Pulau Pinang menunjukkan peningkatan. Buktinya, Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang yang mempunyai kapasiti 6.5 juta orang pada tahun 2016 telah meningkat kepada seramai 7.2 juta orang pada tahun 2017 iaitu peningkatan sebanyak 8.2%. Pada tahun 2018, dijangka jumlah penumpang akan mencapai 7.8 juta orang dan ini menunjukkan bahawa Negeri Pulau Pinang merupakan destinasi pelancongan popular di rantau Asia. Antara faktor pertambahan penumpang ini adalah hasil daripada usaha Kerajaan Negeri yang memulakan beberapa penerbangan terus dari syarikat-syarikat penerbangan ke beberapa destinasi utama dunia seperti Doha melalui penerbangan Qatar Airways, Banda Aceh dan Nanning melalui penerbangan Malindo Airlines, Jakarta melalui penerbangan Citilink manakala Hanoi dan Phuket melalui penerbangan Air Asia.

Program-program mega bertaraf antarabangsa juga menjadi daya tarikan pelancong. Antaranya ialah Program Pesta Belon Udara Panas yang telah menarik 180,000 orang pengunjung dan *Penang International Food Festival* telah menarik 708,000 orang pengunjung. Dalam masa yang sama, Pulau Pinang juga berbangga apabila memecahkan dan memperbaharui rekod dunia dalam *Guinness World Record* bagi *Largest Food Truck Rally in The World* melalui acara *Food Truck Invasion* yang telah menghimpunkan 158 buah trak makanan.

Bagi mensasarkan Pulau Pinang sebagai destinasi pilihan di kalangan remaja, Kerajaan Negeri turut mula memberi fokus untuk membangunkan Pulau Pinang sebagai hub *e-Sport* di Malaysia. Justeru, program *Penang e-Sport Festival (PeF2019)* akan mula mengambil tempat pada tahun 2019 dan bakal menjadi satu lagi tarikan baharu di Negeri Pulau Pinang.

Penang Art District.

Penang Art District merupakan satu lagi tarikan baharu yang bakal menjadi pemangkin dalam industri kreatif dalam konsep bandar kontena yang dilengkapi dengan taman landskap. Projek ini akan meningkatkan nilai seni dan budaya Pulau

Pinang melalui penglibatan artis, seniman, pendidik dan masyarakat umum. Untuk tujuan ini, Kerajaan Negeri telah menyediakan sebidang tanah berkeluasan 9.2 ekar bersebelahan Gat Lebu Macallum dan Lebuhraya Tun Dr. Lim Chong Eu.

Memelihara Kekayaan Khazanah Warisan Negeri.

Tahun 2018, Dato' Yang di-Pertua genaplah 10 tahun bandar George Town diiktiraf sebagai Tapak Warisan Dunia UNESCO. Pelbagai program dan aktiviti dilaksanakan bagi mendekati rakyat dengan tinggalan warisan yang masih dipelihara sehingga kini. Perayaan George Town Festival dilaksanakan saban tahun dan ia menarik pelbagai lapisan masyarakat termasuk pelancong untuk hadir memberi sokongan. Bagi tahun 2019, festival ini akan diteruskan dengan anggaran peruntukan sebanyak RM3 juta.

Projek Rejuvenasi Sia Boey sebagai Taman Hijau Arkeologi Bandar akan memberikan imej baharu kepada Negeri Pulau Pinang. Fasa pertama projek ini, iaitu pembersihan Terusan Prangin lama telah pun siap dan fasa kedua yang melibatkan kerja membaik pulih Pasar Prangin dan kerja-kerja landskap telah bermula September tahun ini. Manakala fasa ketiga pula akan melibatkan pemuliharaan 22 buah bangunan rumah kedai warisan.

Kerajaan Negeri melalui George Town World Heritage Incorporated (GTWHI) juga telah melancarkan Dana Benih Habitat Warisan pada tahun 2018 dengan peruntukan sejumlah RM3.0 juta sebagai insentif kepada pemilik premis warisan Kategori (II) yang menyewakan premis mereka kepada penyewa jangka panjang. Pemberian dana ini adalah untuk membantu pemulihan fizikal premis dan memberi pelepasan terhadap kos pemuliharaan bagi mencegah kenaikan kadar sewa dan mengekalkan penyewaan jangka panjang di Tapak Warisan Dunia George Town.

Kerajaan Negeri, melalui *George Town Conservation & Development Corporation Sdn. Bhd.* (GTCDC) sedang melaksanakan kerja-kerja penambahbaikan Kawasan Pesisir Utara (*North Seafront*) yang terletak di dalam Kawasan Tapak Warisan Dunia UNESCO. Untuk itu, Kerajaan Negeri memperuntukkan sebanyak RM7 juta pada tahun 2019, manakala RM12 juta lagi akan dibiayai oleh MBPP. Kerja menaik taraf ini akan dilaksanakan secara berperingkat dan melibatkan perkongsian peruntukan kewangan di antara Kerajaan Negeri, MBPP dan *Think City*.

Selain itu, GTCDC juga dalam perancangan untuk melakukan kerja-kerja menaik taraf kawasan *East Seafront* di sepanjang kawasan gudang terbiar bersebelahan *Swettenham Pier Cruise Terminal*. Kawasan ini akan dipulihara dan akan dijadikan kawasan ruang awam untuk tujuan riadah dan rekreasi. Kos awal adalah dianggarkan berjumlah RM4 juta.

TERAS KETIGA : MEMPERKASAKAN RAKYAT UNTUK MENINGKATKAN PENYERTAAN MASYARAKAT.

Wanita Sebagai Tunggak Negeri.

Kerajaan Negeri mengiktiraf peranan wanita dalam memajukan masyarakat dan negara. Ini dibuktikan melalui dasar minimum 30% perwakilan wanita dalam Majlis Pengurusan Komuniti Kampung (MPKK) yang dahulunya dikenali sebagai JKKK. Dasar ini mensasarkan sekurang-kurangnya lima orang wanita dilantik dalam

MPKK menjelang tahun 2021. Malah ia akan dipanjangkan kepada pelantikan Ahli-Ahli Majlis di kedua-dua Pihak Berkuasa Tempatan.

Selaras dengan anjakan paradigma dalam mencapai kesaksamaan *gender*, Kerajaan Negeri telah pun memulakan langkah awal dengan mewujudkan satu portfolio baharu iaitu Keterangan Gender pada tahun ini. Jawatankuasa ini bertanggungjawab merangka kerja, dasar dan pelan tindakan ke arah itu. Antara projek awal yang telah dilaksanakan adalah *Gender Responsive and Participatory Budget* yang merupakan pendekatan di peringkat negeri untuk memastikan kesaksamaan gender tanpa mengira etnik, agama dan status sosio-ekonomi. Sejumlah RM200,000 akan diperuntukkan bagi portfolio Keterangan Gender untuk melaksanakan pelbagai program pada tahun 2019.

Menyedari pentingnya pembangunan keluarga dalam membantu perkembangan modal insan negeri, Kerajaan Negeri merancang untuk melaksanakan sambutan Hari Keluarga Peringkat Negeri yang juga akan menjadi agenda tahunan negeri. Justeru, sejumlah RM800,000 akan diperuntukkan pada tahun 2019 di bawah MMK Pembangunan Wanita dan Keluarga bagi menganjurkan sambutan ini dan mengadakan pelbagai program lain.

Transformasi Pendidikan.

Bagi menggalakkan pembelajaran *Science, Technology, Engineering* dan *Mathematics* (STEM), Kerajaan Negeri sedang membangunkan *Penang Digital Library* fasa dua dengan kos sebanyak RM10.8 juta. *Penang Digital Library* fasa dua ini boleh memuatkan seramai 540 orang pengguna dalam satu-satu untuk melaksanakan segala jenis aktiviti dan program yang berkaitan dengan konsep STEM. Kerajaan Negeri juga akan meningkatkan bilangan bahan bacaan elektronik kepada 20,000 unit berkaitan dengan STEM, selaras dengan permintaan pengguna. PDL Fasa 2 ini dijadualkan akan mula beroperasi pada bulan Disember 2018.

Tidak sekadar tertumpu di Pulau, penduduk di kawasan Seberang Perai juga bakal mendapat peluang untuk menggunakan perkhidmatan perpustakaan digital ini. Bagi memastikan perkara ini, Kerajaan Negeri sedang membina sebuah perpustakaan digital di kawasan Butterworth yang akan dikenali sebagai *Butterworth Digital Library* (BDL) yang dijangka siap pada Oktober 2019 dengan kos keseluruhan sebanyak RM4.6 juta. Bagi memacu budaya Revolusi Industri 4.0 dalam Pendidikan Agama Islam, Kerajaan Negeri akan menubuhkan Perpustakaan Digital Islam Pulau Pinang (PIDL) dalam tahun 2019. Tujuan PIDL ini dibina adalah untuk menggalakkan penduduk Negeri Pulau Pinang menghayati semua bidang keagamaan Islam secara elektronik, khasnya bidang Sains Keislaman. Sejumlah RM5 juta akan diperuntukkan oleh Kerajaan Negeri, melalui MAINPP bagi projek ini yang dijangka siap pada suku ketiga tahun 2019.

Walaupun sektor pendidikan bukanlah di bawah bidang kuasa Kerajaan Negeri, namun Kerajaan Negeri juga akan terus memberi bantuan yang setimpal dengan bidang pendidikan demi memperkasakan pembangunan modal insan. Kerajaan Negeri akan menyediakan peruntukan sebanyak RM12 juta di bawah program bantuan pendidikan untuk sekolah mubaligh, sekolah Cina persendirian, sekolah tamil dan sekolah agama rakyat (SAR) seperti tahun-tahun sebelum ini.

Membudayakan Sukan dan Riadah

Kerajaan Negeri mengucapkan tahniah kepada semua atlet yang berjaya mengharumkan nama Negeri Pulau Pinang dalam Sukan Malaysia Ke-19 (SUKMA) di Perak pada bulan September lalu. Negeri Pulau Pinang berjaya merangkul 32 pingat emas, 30 pingat perak, 30 pingat gangsa serta menduduki tempat ketujuh daripada 15 buah negeri yang bertanding. Bagi menghargai semangat perjuangan para atlet, Kerajaan Negeri telah menaikkan insentif kepada penerima pingat ini bagi pingat emas individu daripada RM3,000 kepada RM4,000, pingat perak individu dari RM2,000 kepada RM2,500, manakala pingat gangsa individu dari RM1,000 kepada RM1,500. Jumlah peruntukan yang telah dibelanjakan bagi tujuan ini adalah sebanyak RM300,000.

Bagi terus meningkatkan prestasi semua atlet ini, Kerajaan Negeri juga akan melaksanakan program atlet-atlet pelapis. Seramai 451 orang atlet sokongan yang melibatkan 17 jenis sukan sedang diasah bakatnya sebagai pelengkap kepada skuad atlet latihan negeri. Kerajaan Negeri juga akan membina sebuah kolam renang bertaraf antarabangsa yang akan dilengkapi dengan platform untuk sukan terjun air di Ampang Jajar, Permatang Pauh. Sebuah Stadium Velodrom yang turut dilengkapi dengan kemudahan gelanggang bola keranjang terbuka dan sebuah Kompleks Renang Bertaraf Antarabangsa, sebagaimana yang dimaklumkan dalam ucapan Bajet 2016 yang lalu, akan dimulakan di persisiran pantai Queensbay pada tahun 2019. Kerajaan Negeri juga akan membina sebuah lagi Kompleks Sukan Bertaraf Antarabangsa yang terdiri daripada 12 gelanggang badminton di atas sebahagian Lot 576, sebahagian Lot 552 dan sebahagian Simpanan Jalan (Lebuh Sungai Pinang 7), Seksyen 8, Daerah Timur Laut (DTL), dengan kos RM30 juta. Kerajaan Negeri juga akan menyediakan peruntukan sejumlah RM1.5 juta pada tahun 2019, untuk pembinaan gelanggang futsal di setiap daerah.

Kemudahan rekreasi yang lain turut disediakan bagi meningkatkan tahap kesihatan dan kesejahteraan rakyat sebagai platform integrasi sosial. Untuk itu, sejumlah RM55 juta telah diperuntukkan oleh Kerajaan Negeri melalui MPSP untuk menyediakan kemudahan sukan dan alat permainan di tempat rekreasi awam dan sukan. Manakala sejumlah RM4.1 juta telah disediakan oleh MBPP bagi tahun 2019 untuk menaik taraf taman rekreasi, penanaman pokok dan lanskap bagi memberi kemudahan serta keselesaan kepada penduduk-penduduk setempat untuk beriadah.

Bagi memastikan keseimbangan pembangunan di Seberang Perai dan bahagian Pulau, Kerajaan Negeri akan membina Nibong Tebal Arena yang menempatkan dewan serbaguna serta 9 gelanggang badminton di Jalan Bukit Panchor, Mukim 7, Seberang Perai Selatan (SPS). Projek pembangunan ini dijangka akan mula pada bulan Mac 2019 dengan peruntukan RM7 juta.

TERAS KEEMPAT : MELABUR DALAM PERSEKITARAN INFRASTRUKTUR DAN KEMUDAHAN AWAM UNTUK MENINGKATKAN DAYA TAHAN DALAM PELBAGAI KEADAAN.

Pembangunan Lestari dan Seimbang

Negeri Pulau Pinang berkeyakinan untuk mencapai pertumbuhan ekonomi dan kelestarian alam sekitar, seiring dengan pembangunan melalui Agenda Hijau Pulau Pinang 2018 hingga 2030. Agenda ini telah disediakan bagi menggubal pelbagai

strategi bagi membina sebuah komuniti yang berdaya tahan untuk menyahut cabaran persekitaran dan matlamat pembangunan lestari pada masa hadapan.

Antara program yang telah dirangka di bawah Agenda Hijau Negeri adalah Program Sekolah Hijau dan *Green Building Index* (GBI) di mana Pulau Pinang merupakan negeri yang mempunyai keluasan lantai binaan '*GBI rated*' yang ke-3 terbesar di Malaysia. Ini secara tidak langsung dapat membantu mengurangkan pelepasan karbon dioksida (CO₂) di negeri ini. Selain itu, Kerajaan Negeri juga menyeru kepada semua pemaju supaya keluar daripada reka bentuk pembangunan yang bersifat tradisional kepada mereka bentuk pembangunan yang mengandungi pembangunan pintar, bangunan pintar, infrastruktur pintar, pejabat pintar, persekitaran pintar, mobiliti pintar, ekonomi pintar, masyarakat, kerajaan berteraskan teknologi semasa.

Selaras dengan hasrat Penang 2030, Kerajaan Negeri telah menandatangani Perjanjian Persefahaman (MoU) bersama United Nation (UN) Habitat pada 6 Oktober ini di mana ia merupakan pertama kalinya dilaksanakan di Malaysia. MoU ini bertujuan untuk mewujudkan jalinan kerjasama yang lebih erat di antara Kerajaan Negeri Pulau Pinang dengan UN Habitat, ke arah memastikan pembangunan mampan dan seimbang di Pulau Pinang. MoU ini adalah sejajar dengan *Sustainable Development Goals* (SDG) oleh UN Habitat, iaitu "*mewujudkan bandar dan penempatan manusia yang inklusif, selamat, berdaya tahan dan lestari*" dan Agenda Perbandaran Baharu atau New Urban Agenda (NUA). Bagi memastikan kejayaannya, RM1 juta akan diperuntukkan untuk tujuan ini.

Kerajaan Negeri memandang serius kepada insiden tanah runtuh yang berlaku di Bukit Kukus baru-baru ini. Adalah menjadi agenda utama Kerajaan Negeri untuk mencegah daripada kejadian sama berulang di masa hadapan. Sehubungan itu, Kerajaan Negeri akan menyediakan peruntukan sejumlah RM10 juta pada tahun 2019 bagi kerja-kerja pembaikan cerun.

Dato' Yang di-Pertua,

Negeri Hijau (*Green State*).

Bagi menjamin persekitaran hijau yang sihat dan pembangunan yang mampan, Kerajaan Negeri telah menjalankan aktiviti penanaman pokok sepanjang tempoh 10 tahun yang lalu untuk mengimbangi pelepasan karbon melalui penghasilan oksigen. Untuk itu, sebanyak 363,665 pokok telah ditanam di bahagian Pulau dan 255,315 pokok di bahagian Seberang Perai. Kerajaan Negeri berhasrat untuk menanam 100,000 pokok lagi dalam tempoh lima (5) tahun akan datang bagi memulihara alam sekitar. Pada tahun 2019, Kerajaan Negeri melalui kedua-dua PBT akan memperuntukkan sejumlah RM5.2 juta untuk melaksanakan program-program penghijauan.

Selaras dengan visi Penang 2030, saya ingin mengumumkan projek perintis untuk memenuhi keperluan rakyat agar lebih sihat. Kerajaan Negeri akan menambahkan kawasan hijau untuk tujuan riadah seluas 41 ekar melalui pelaksanaan Pembangunan Projek Gurney Wharf di kawasan projek tambakan laut Seri Tanjung Pinang berhampiran Gurney Drive, Daerah Timur Laut bertujuan untuk mewujudkan taman awam yang terpanjang sehingga ke Padang Kota dari Gurney Drive ke Padang Kota dan Clan Jetty di Weld Quay. Projek ini akan dilaksanakan secara berfasa, di

mana Fasa 1 melibatkan anggaran kos RM100 juta dan akan mula pada pertengahan tahun 2019 dan jangka siap pada akhir tahun 2021.

Pengurusan Sisa Pepejal untuk Kesejahteraan

Dalam usaha untuk meningkatkan tahap kebersihan dan menghidupkan alam sekitar, Kerajaan Negeri melalui MBPP sedang membina stesen pemindahan sampah dengan kos sebanyak RM61.5 juta di Batu Maung. Stesen tersebut yang berupaya menerima sehingga 800 tan sampah sehari akan siap beroperasi mula 1 Disember 2018. Semua sampah bahagian Pulau akan disalurkan ke stesen ini untuk dimampat dan diangkut melalui Jambatan Sultan Abdul Halim Muadzam Shah ke Tapak Pelupusan Sampah di Pulau Burung untuk dilupuskan.

Selain itu, Kerajaan Negeri melalui kedua-dua PBT telah menguatkuasakan Dasar Pengasingan Sisa Di Punca di seluruh negeri. Fasa seterusnya melibatkan pengasingan sisa organik yang akan dilaksanakan pada awal tahun hadapan. Pengurangan sisa organik yang dijangka dihantar ke tapak pelupusan akan mengurangkan penjanaan gas metana dan seterusnya melindungi alam sekitar. Dasar ini dapat meningkatkan kadar kitar semula negeri yang kini pada kadar 38% iaitu tertinggi dalam negara, selaras dengan matlamat Negeri Pulau Pinang untuk sentiasa bersih dan hijau. Mulai 1 Januari 2019, Kerajaan Negeri akan menguatkuasakan undang-undang Dasar Pengasingan Sisa Di Punca bagi premis kediaman bertanah.

Mereformasi Perkhidmatan PBT

Sememangnya tidak dapat dinafikan bahawa peranan PBT dalam sebuah negeri maju menjadi kian penting dan mencabar. Oleh yang demikian, Kerajaan Negeri berhasrat untuk melaksanakan reformasi Kerajaan Tempatan dengan melibatkan penyertaan rakyat melalui aktiviti sukarela dan memanfaatkan penyebaran maklumat melalui media sosial bagi mempercepatkan tindakan. Ini kerana, menjelang tahun 2020 dijangkakan lebih 50% rakyat akan bergerak ke bandar. Justeru, PBT disaran untuk mula bergerak seiring dengan perkembangan *Industri 4.0* dengan mengambil manfaat *state of the art technologies* seperti *Artificial Intelligence (AI)*, *Internet of Things (IoT)*, *big data* dan *wireless communication* ke arah kelestarian pembangunan demi mencapai bandar rendah karbon. Pendekatan yang digunakan juga perlu berpaksikan rakyat atau *people centric industrial revolution 4.0*.

Kerajaan Negeri memuji langkah kedua-dua PBT yang telah memulakan pendekatan *people centric* dalam perancangan pembangunan setempat dengan melaksanakan *participatory budgeting process* yang memberi ruang kepada penglibatan langsung masyarakat untuk merencana program dan projek di peringkat PBT.

PBT juga perlu meneruskan kerja-kerja menaiktaraf medan selera, tandas awam dan pasar awam. PBT perlu memberikan perhatian serius kepada usaha penambahbaikan kemudahan asas termasuk jalan, saluran dan jambatan.

Salah satu lagi usaha untuk meningkatkan lagi mutu perkhidmatan PBT khususnya di kawasan Seberang Perai, Kerajaan Negeri telah memutuskan untuk mengemukakan permohonan kepada Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) untuk menaik taraf Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSP)

kepada Majlis Bandaraya Seberang Perai (MBSP). Permohonan ini akan dikemukakan dalam tempoh yang terdekat.

Pengurangan Cukai Pintu oleh MBPP dan MPSP

Kerajaan Negeri akan terus prihatin terhadap cabaran yang dihadapi oleh rakyat, terutamanya tanggungan kewangan, oleh itu, Kerajaan Negeri, melalui MBPP dan MPSP bersetuju untuk meneruskan dasar pengurangan cukai pintu pada tahun 2019 kepada penghuni-penghuni rumah kos rendah dan kos sederhana rendah di mana mereka akan menikmati pengurangan cukai pintu pada kadar 50%, manakala pengurangan sebanyak 3% pula akan diberikan kepada semua kategori cukai pintu yang lain. Dengan itu, Kerajaan Negeri amat berharap ianya sedikit sebanyak akan dapat meringankan beban rakyat.

Mempertingkatkan Pengurusan Lalu Lintas

Kerajaan Negeri amat menggalakkan penggunaan pengangkutan awam yang murah, cepat dan selesa sebagai usaha untuk mengurangkan kesesakan lalu lintas. Dalam masa yang sama, Kerajaan Negeri berusaha untuk membudayakan penggunaan teknologi hijau dan inisiatif rendah karbon dalam sistem pengangkutan awam. Oleh yang demikian, Kerajaan Negeri kini dalam proses untuk melaksanakan Pelan Induk Pengangkutan Pulau Pinang (PTMP) yang mengandungi projek sistem LRT, tiga jalan berkembar, terowong dasar laut dan beberapa projek lagi sebagai usaha mengatasi masalah kesesakan trafik. Antaranya, pembinaan Pakej 2 Projek Jalan-jalan Utama iaitu Jalan Pintasan dari Lebuhraya Tun Dr. Lim Chong Eu ke Ayer Itam yang dijangka akan bermula pada tahun 2019.

Keberkesanan Sistem Pengangkutan Awam

Kerajaan Negeri sedar bahawa masalah first mile dan last mile telah menghalang keberkesanan sistem pengangkutan awam. Maka dengan itu, bermula pada April 2018 yang lalu, perkhidmatan bas percuma yang baru iaitu *Congestion Alleviation Transport* (CAT) telah diperkenalkan. Kerajaan Negeri akan terus melaksanakan program Bas CAT percuma dengan kos RM15 juta ringgit pada tahun 2019. Pemantauan program ini akan dibuat bagi memberikan perkhidmatan yang lebih baik pada masa hadapan.

Bagi perkhidmatan perhubungan melalui udara, Kerajaan Negeri akan bekerjasama dengan jabatan dan agensi Kerajaan Persekutuan yang berkaitan untuk penyediaan Pelan Induk Komprehensif Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang bagi menggandakan kapasiti dan menambahbaik perkhidmatan dan fasiliti kargo. Pelan ini akan meneliti keperluan pelebaran landasan untuk mengendalikan pesawat besar seperti Airbus A380 dan mewujudkan laluan antarabangsa baharu di Pulau Pinang. Kerajaan Negeri juga akan terus berhubung dengan Kementerian berkaitan berhubung dengan projek pembesaran Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang. Walau bagaimanapun, projek pembesaran Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang ini hanya mampu menanggung kapasiti penumpang dan kargo untuk tempoh 20 hingga 30 tahun yang akan datang sahaja. Bagi masa depan jadi satu cabaran kepada Negeri Pulau Pinang. Bagi keperluan lapangan terbang selepas tahun 2050. Kerajaan Negeri mencadangkan pembinaan sebuah lapangan terbang antarabangsa yang baharu iaitu. Iaitu Lapangan Terbang Antarabangsa Koridor Utara di atas tanah tebus guna di Batu Maung yang berdekatan dengan Pulau Rimau. Untuk

itu, Kerajaan Negeri akan menjalankan Kajian Kebolehlaksanaan projek ini dalam tempoh terdekat.

Agenda Penang 2030 adalah lain turut memberi penekanan kepada penambahbaikan perhubungan melalui laut dan perkhidmatan pengangkutan air. Kerajaan Negeri telah memberi perancangan awal untuk pembangunan pinggir laut George Town di sekitar Dermaga Swettenham (Swettenham Pier), termasuk pemuliharaan Kota Cornwallis, menaiktaraf tembok laut (Seawall) di sepanjang Padang Kota, pemuliharaan gudang, dan pembangunan semula Terminal Feri Pengkalan Tun Raja Uda. Ini akan membantu memperkenalkan perkhidmatan Rapid Feri ke kawasan tanah besar Butterworth dan memperkenalkan perkhidmatan teksi air sebagai mod pengangkutan baharu.

Sebagai negeri yang terletak di utara tanah air, Pulau Pinang boleh dianggap bertuah kerana mempunyai kelebihan sebagai lokasi yang strategik. Projek *Penang Sentral* yang kini sedang giat dibangunkan oleh MRCB di atas tanah seluas 22.65 ekar yang terletak di Bandar Butterworth, dengan nilai pembangunan kasar sebanyak RM2 bilion diharap dapat bertukar menjadi hub pengangkutan di utara Semenanjung Malaysia yang akan menghubungkan perkhidmatan feri, bas, teksi, rel seperti ETS, komuter dan keretapi antara bandar, sekaligus menjadi salah satu pintu masuk ke Koridor Utara Semenanjung. Selain berfungsi sebagai pusat pengangkutan, ia juga dilengkapi pusat komersial dan kediaman, meliputi pembangunan seluas 6 juta kaki persegi. Pembinaan hub ini turut mengambilkira keperluan fasiliti untuk Orang Kelainan Upaya, malah akan turut dilengkapi dengan Pondok Polis, kaunter Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ) serta Pejabat Agensi Pengangkutan Awam Darat. Pembinaan Fasa I dijangka siap dan beroperasi pada bulan Disember ini.

Pengurusan Banjir

Sepertimana yang telah diumumkan sebelum ini, Kerajaan Negeri telah memperuntukkan sebanyak RM150 juta untuk melaksanakan lapan (8) buah projek tebatan banjir berimpak tinggi bagi mengurangkan risiko banjir, terutamanya di beberapa kawasan titik panas. Suka saya memaklumkan bahawa projek ini telah pun dimulakan dengan enam (6) daripadanya telah dilaksanakan sejak Mac yang lalu dan dua (2) projek lagi akan dimulakan pada bulan Disember tahun ini. Kesenambungan pelaksanaan projek tebatan banjir di lokasi titik panas akan dilaksanakan dari semasa ke semasa oleh Kerajaan Negeri.

Di samping itu, Kerajaan Negeri juga turut memohon projek Rancangan Tebatan Banjir (RTB) berjumlah RM1.0 bilion daripada Kerajaan Persekutuan untuk melaksanakan 13 buah projek RTB di Pulau Pinang. Berkenaan permohonan projek RTB ini, terdapat khabar baik daripada YB. Menteri Air, Tanah, dan Sumber Asli dalam kunjungan YB. ke Negeri Pulau Pinang baru-baru ini. Projek RTB Sungai Pinang Fasa 3 yang telah tertangguh sejak sekian lama telah pun diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan dan dijangka akan bermula pada Bulan April 2019. Kerja-kerja pelebaran lembangan Sungai Pinang sepanjang 1.5 kilometer ini melibatkan kos sebanyak RM150 juta ringgit dan apabila siap akan memberi manfaat kepada 150,000 orang penduduk di sekitarnya.

MEMARTABATKAN INSTITUSI ISLAM

Pada tahun 2019, sejumlah RM56.8 juta ringgit akan diperuntukkan, bertujuan untuk mengukuhkan Institusi Islam. Seiring itu, Kerajaan Negeri akan terus berperanan untuk memartabatkan Institusi Islam melalui pembangunan dan program yang dapat melahirkan modal insan yang cemerlang. Antara pembangunan yang telah dilaksanakan adalah dalam aspek kemudahan prasarana masjid dan surau. Pada tahun 2018, terdapat beberapa projek membina masjid baharu yang dilaksanakan secara kerjasama antara Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan iaitu Masjid Seri Serdang, Masjid Penaga dan Masjid Kubang Ulu. Ketiga-tiga masjid ini telah pun siap dibina sepenuhnya. Malahan terdapat dua (2) lagi masjid baharu yang sedang dalam peringkat pembinaan iaitu Masjid Kampung Rawa dan Masjid Kampung Bonggol.

Selain itu, Kerajaan Negeri juga terus prihatin terhadap pembangunan Sekolah Agama Rakyat di Negeri Pulau Pinang. Ini dibuktikan melalui projek pembinaan baharu Sekolah Agama Rakyat di Masjid Seberang Perai Selatan dan Sekolah Agama Rakyat di Masjid Abdullah Fahim yang dijadualkan siap pada akhir tahun ini.

Penubuhan Jabatan Pendakwaan Syariah Negeri Pulau Pinang

Dalam memperkasakan urusan tadbir Hal Ehwal Agama Islam terutamanya perundangan dan pendakwaan Syariah, Kerajaan Negeri telah memulakan penambahbaikan melalui insentif untuk mengasingkan Bahagian Pendakwaan, Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Pulau Pinang menjadi satu jabatan yang berasingan bagi memperkemas lagi kedudukan institusi perundangan syariah untuk masyarakat Islam di negeri ini. Adalah diharapkan agar proses perundangan syariah dapat dilaksanakan dengan lebih baik dan telus.

PENGURUSAN PERBELANJAAN MENGRUS DAN PEMBANGUNAN

Dato' Yang di-Pertua,

Rang Undang-Undang Perbekalan 2019 adalah bertujuan untuk mendapatkan kuasa berkanun bagi membolehkan Kerajaan Negeri membuat Perbelanjaan Bekalan sebanyak **RM866,873,457.00** untuk 19 jabatan bagi tahun 2019, seperti mana perincian di Risalah Bil. 3 Tahun 2018. Selain daripada itu, peruntukan sejumlah **RM34,314,930.00** diperlukan untuk Perbelanjaan Tanggungan tiga (3) jabatan mengikut undang-undang di bawah Kumpulan Wang Disatukan. Oleh itu, jumlah keseluruhan Perbelanjaan Mengurus yang dianggarkan pada tahun 2019 ialah **RM901,188,387.00**.

Bagi tahun 2019, Kerajaan Negeri mensasarkan bahawa hasil yang akan dapat dikutip berjumlah **RM505,500,000.00**. Jangkaan hasil yang lebih rendah ini adalah kerana sumber hasil Kerajaan Negeri yang terhad serta tiada punca hasil baru. Meskipun begitu, Kerajaan Negeri akan berusaha untuk melipatgandakan kutipan hasil daripada faedah pelaburan berupa bayaran dividen dan kadar faedah simpanan tetap. Ini akan dilaksanakan dengan meneroka peluang terbaik yang ditawarkan oleh sektor pelaburan kewangan. Walaupun jangkaan hasil negeri pada tahun depan tidak meningkat dengan ketara, Kerajaan Negeri tetap komited dalam mengekalkan perbelanjaan Mengurus dan Pembangunan Negeri supaya dapat terus mencapai objektif dalam memastikan perkhidmatan awam yang efisien kepada rakyat Negeri ini. Pembentangan Belanjawan defisit untuk tahun depan ini tidak dapat dielakkan,

dengan mengambil kira keperluan untuk memastikan semua projek pembangunan yang telah dirancang dan dalam peringkat pelaksanaan dapat disiapkan mengikut jadual yang ditetapkan demi kesejahteraan rakyat.

Anggaran defisit untuk Belanjawan 2019 ialah RM395.69 juta, iaitu dengan kadar penurunan defisit sebanyak RM352.8 juta berbanding dengan anggaran difisit 2018 iaitu RM748.5 juta. Jumlah defisit pada tahun 2019 ini berkurangan dengan ketara, iaitu sebanyak 47% berbanding dengan tahun 2018 adalah kerana Kerajaan Negeri tidak lagi menyediakan kemudahan pinjaman kepada Badan-badan Berkanun Negeri. Langkah drastik ini perlu diambil oleh Kerajaan Negeri setelah mengambil kira kedudukan kewangan semasa Kerajaan Negeri, selain bertujuan memantapkan kedudukan kewangan semasa.

Kerajaan Negeri mempunyai obligasi terhadap pembayaran emolumen yang tetap meningkat sebanyak 1.16% kepada RM179.01 juta pada tahun 2019 berbanding RM176.96 juta pada tahun 2018 yang disebabkan oleh kenaikan gaji tahunan peningkatan perbelanjaan Perkhidmatan dan Bekalan sebanyak 8.60% iaitu daripada RM158.54 juta kepada RM172.13 juta untuk perbelanjaan perkhidmatan, penyelenggaraan dan kerja-kerja pembaikan, sewaan, kos bekalan dan utiliti. Bagi perbelanjaan perolehan aset pula, perbelanjaan untuk tahun 2019 adalah berjumlah RM4.84 juta iaitu pengurangan yang ketara sebanyak 43.70% berbanding tahun 2018. Pengurangan ini turut mengambil kira banyak penggantian aset telah diluluskan pada tahun 2018 mengikut keperluan jabatan-jabatan Negeri.

Selain daripada tiga komponen perbelanjaan mengurus tersebut, komponen perbelanjaan mengurus yang terbesar bagi tahun 2019 ialah perbelanjaan di bawah Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap sebanyak RM540.97 juta ringgit. Meski pun begitu, anggaran perbelanjaan ini adalah kurang berbanding peruntukan tahun 2018 yang berjumlah RM902.01 juta. Oleh itu, terdapat penurunan sebanyak RM361.04 juta, ataupun bersamaan dengan 40% berbanding tahun yang lepas. Punca peruntukan yang agak besar di bawah komponen ini adalah disebabkan penyediaan peruntukan sejumlah RM230 juta untuk pindahan ke Kumpulan Wang Pembangunan Negeri pada tahun 2019 bertujuan menampung perbelanjaan projek-projek pembangunan. Pemberian selainnya adalah termasuk pemberian di bawah program bantuan sosial dan kesejahteraan rakyat berjumlah RM100 juta ringgit, perbelanjaan bagi faedah, dividen dan kenaan bayaran hutang negeri berjumlah RM5.07 juta, bayaran pencen dan ganjaran berjumlah RM15 juta, tuntutan insuran dan pampasan sejumlah RM10 juta dan bayaran berjumlah RM50 juta kepada badan-badan berkanun negeri, agensi atau persatuan negeri.

Anggaran perbelanjaan Mengurus 2019 adalah berjumlah RM901.19 juta ringgit. Sekiranya pindahan RM230 juta daripada Akaun Hasil Disatukan kepada Kumpulan Wang Pembangunan Negeri tersebut dikecualikan sebagai perbelanjaan, maka anggaran perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri pada tahun 2019 hanyalah sebanyak RM671.19 juta ringgit dan nilai defisit dapat dikurangkan kepada RM165.69 juta sahaja.

Cadangan Bajet Pembangunan Negeri pula berjumlah **RM306,376,987.00** yang merupakan penurunan sebanyak RM378.60 juta atau 55.27% jika dibandingkan dengan tahun 2018. Penurunan melebihi 50% ini antaranya adalah disebabkan tiada kemudahan pinjaman disediakan oleh Kerajaan Negeri kepada Badan Berkanun Negeri pada tahun depan berbanding RM350 juta yang disediakan pada tahun 2018. Penurunan Bajet Pembangunan ini tidak akan menjejaskan projek pembangunan secara langsung yang telah dirancang dan komited oleh Kerajaan Negeri.

Peruntukan yang disediakan oleh Kerajaan Negeri bagi projek-projek pembangunan secara langsung adalah sebanyak RM306.38 juta. Ini menunjukkan komitmen Kerajaan Negeri dalam memastikan pelaksanaan projek-projek pembangunan yang memberi impak positif kepada rakyat Pulau Pinang sentiasa diberi keutamaan dan dilaksanakan secara berterusan.

Mengambil kira Bajet Mengurus yang dicadangkan adalah sebanyak RM901.19 juta dan Anggaran Hasil pula berjumlah RM505.50 juta ringgit, maka ianya menyumbang kepada Belanjawan defisit sebanyak RM359.69 juta. Seperti yang telah dinyatakan, Belanjawan defisit ini tidak hanya berpunca daripada perbelanjaan mengurus langsung sebanyak RM671.19 juta tetapi disebabkan oleh pindahan RM230 juta daripada Akaun Hasil Disatukan ke Kumpulan Wang Pembangunan Negeri untuk pembiayaan projek-projek pembangunan. Anggaran defisit yang dijangka dalam Bajet 2019 akan dibiayai daripada Simpanan Terkumpul Negeri. Kerajaan Negeri menganggarkan defisit RM667 juta pada tahun 2017 tetapi telah mencatatkan lebih RM51 juta ringgit pada akhir tahun kewangan 2017 dan seterusnya menyumbang kepada rizab terkumpul berjumlah RM1.09 bilion ringgit. Kerajaan Negeri terus positif dan berharap agar pencapaian yang sama akan terus berlaku pada tahun 2018 dan 2019.

Walaupun Kerajaan Negeri menjangkakan defisit bagi Belanjawan tahun depan, namun ianya tidak akan menjejaskan perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri dan semua komitmen pembiayaan bagi pelaksanaan projek-projek pembangunan, bantuan-bantuan sosial rakyat, pemberian serta program-program Agenda Ekonomi Saksama yang mana akan diteruskan seperti mana dijanjikan. Meskipun, Kerajaan Negeri akan memperhalusi semula program-program tersebut, bagi memastikan manfaatnya dapat dinikmati oleh golongan yang benar-benar memerlukan dan layak, di mana ia adalah selaras dengan keputusan yang telah diambil oleh Kerajaan Persekutuan berkenaan BR1M.

Dari segi perincian peruntukan Pembangunan yang disediakan untuk sembilan (9) jabatan seperti di Risalah Bil. 3 Tahun 2018. Maksud Pembangunan P16 Jabatan Kewangan Negeri diperuntukkan dengan jumlah yang paling tinggi iaitu RM180 juta. Peruntukan yang besar ini melibatkan peruntukan bagi projek-projek berimpak tinggi seperti Rancangan Tebatan Banjir sejumlah RM83 juta, projek-projek yang dilaksanakan oleh (PDC) bagi pihak Kerajaan Negeri sejumlah RM50.79 juta, projek yang dilaksanakan oleh Chief Minister Incorporated sejumlah RM47.88 juta dan lain-lain projek khas Kerajaan Negeri. Peruntukan pembangunan yang disediakan bagi Maksud Pembangunan Pejabat Ketua Menteri dan Pejabat Setiausaha Kerajaan adalah berjumlah RM66.82 juta, Jabatan Kerja Raya berjumlah RM24 juta, Jabatan Pengairan dan Saliran berjumlah RM15.27 juta, Jabatan Hal Ehwal Agama Islam berjumlah RM11.20 juta, Jabatan Perhutanan berjumlah RM2.02 juta dan Jabatan Taman Botani berjumlah RM74,000. Peruntukan yang disediakan bagi Jabatan Pertanian berjumlah RM3.37 juta dan Jabatan Perkhidmatan Veterinar adalah sebanyak RM2.96 juta iaitu sama seperti peruntukan tahun 2018.

PENJAWAT AWAM SEBAGAI PEMANGKIN PEMBANGUNAN NEGERI

Saya bersyukur Negeri Pulau Pinang mempunyai pasukan penjawat awam yang kuat, profesional dan berintegriti. Terima kasih diucapkan kepada Yang Berhormat Dato' Seri Setiausaha Kerajaan Negeri dan semua warga kerja di bawah pimpinan beliau, yang sentiasa menunjukkan prestasi yang membanggakan walaupun terpaksa bekerja di bawah tekanan dan cabaran. Amalan kerja yang berprestasi tinggi telah

menghasilkan natijah yang cukup baik di mana masalah rakyat diberi perhatian serius dan diambil tindakan yang sewajarnya.

Sebagai pemangkin kepada pembangunan negeri, kebajikan penjawat awam turut menjadi keutamaan Kerajaan Negeri. Penjawat awam termasuklah pesara dan ahli keluarga terdekat dapat menikmati Kemudahan Perbelanjaan Perubatan yang disediakan. Sehingga kini, sebanyak RM1.98 juta telah diperuntukkan untuk bayaran bantuan perubatan di mana perkhidmatan dialisis menunjukkan jumlah bantuan perubatan yang tertinggi sehingga mencecah RM1.04 juta ringgit.

Kecemerlangan penjawat awam Negeri Pulau Pinang bukan hanya omongan kosong sebaliknya ditonjolkan dengan anugerah dan pengiktirafan yang telah terima sama ada di peringkat negeri, negara mahupun antarabangsa. Syabas dan tahniah saya ucapkan kepada Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri yang menerima Pengiktirafan Portal atau Laman Web 5 Bintang daripada Malaysia Digital Economy Corporation (MDEC), Perbadanan Bekalan Air Pulau Pinang (PBAPP) yang telah menerima dua (2) anugerah peringkat Kebangsaan iaitu Anugerah Pencapaian Industri Air, Loji Rawatan Terbaik dan Anugerah Air untuk Pengurusan daripada Persatuan Air Malaysia (MWA).

Tidak ketinggalan ucapan tahniah turut dirakamkan kepada MBPP di atas Anugerah MyGDI Kebangsaan dalam Simposium Maklumat Geospasial Kebangsaan ke-8. Manakala di peringkat antarabangsa, MBPP turut menerima Anugerah *Asean Clean Tourist City Standard (2018-2020)* di Chiangmai, Thailand pada 26 Januari 2018 dan Anugerah *Best Print Advertisement* semasa program *Tourism Promotion Organization for Asia Pacific Cities* pada 22 Jun 2018 di bandaraya Ho Chi Minh, baru-baru ini.

Tidak lupa juga ucapan tahniah dan syabas kepada MPSP yang mendapat pelbagai pengiktirafan di dalam dan luar negara. Antaranya disenaraikan dalam *The Malaysia Book of Records* atas pencapaian dan kejayaan MPSP mendapat tujuh Pensijilan Sistem Pengurusan Berteraskan Kualiti. MPSP juga turut menerima anugerah *Special Honour Award bagi Government Category: Green Initiatives Award* bagi *Project Butterworth Fringe Festival: A Creative Placemaking In Urban Public Spaces*.

Saban tahun Negeri Pulau Pinang terlibat dengan Pengauditan Pengurusan Kewangan Indeks Akauntabiliti yang dikendalikan oleh Jabatan Audit Negara, Negeri Pulau Pinang. Walaupun kriteria penarafan telah diperketatkan untuk pada tahun 2017, dua (2) buah jabatan telah berjaya mendapat penarafan Cemerlang, iaitu JKR dan MPSP. Tahniah dan syabas diucapkan kepada kedua-dua jabatan ini kerana telah berjaya mengekalkan tahap kecemerlangan pengurusan kewangan. Bagi jabatan dan agensi lain, saya yakin bahawa tahap kecemerlangan yang sama akan dapat dicapai dengan melipatgandakan usaha.

Kerajaan Negeri tidak pernah lupa menghargai penjawat awam di negeri ini dan sebagai penghargaan tambahan bagi tahun 2018, Kerajaan Negeri bersetuju mengambil kira kenaikan harga barangan termasuk minyak petrol, minyak masak dan bahan-bahan subsidi yang lain serta meluluskan bayaran bonus akhir tahun bersamaan 0.5 bulan gaji penjawat awam atau minimum RM1,000.00. Adalah diharapkan bayaran bonus ini akan meningkatkan semangat penjawat awam di bawah pentadbiran Kerajaan Negeri untuk memberi perkhidmatan yang lebih cemerlang pada tahun akan datang.

Bagi tujuan pembayaran bonus tersebut melibatkan keseluruhan 3,915 penjawat awam iaitu berjumlah RM5.23 juta. Kesemua bayaran bonus akan dibayar pada bulan Disember ini. Di samping itu, pembayaran kepada 1,590 Penyelia dan Guru KAFA, 270 Guru Sekolah Rendah Agama Rakyat, 182 Guru Sekolah Menengah Agama Rakyat serta 570 guru dan staf Sekolah Persendirian Cina sebanyak RM300.00 seorang dan RM200.00 seorang kepada seramai 240 Guru Tahfiz, Guru Pondok dan Guru TADIS di Negeri Pulau Pinang yang akan melibatkan tambahan perbelanjaan berjumlah RM832,000.00.

Bagi pihak Kerajaan Negeri saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada Yang Berhormat Dato' Seri Setiausaha Kerajaan, Yang Berhormat Dato' Pegawai Kewangan Negeri, Yang Berhormat Dato' Penasihat Undang-undang Negeri dan semua Ketua Jabatan yang banyak membantu menjayakan dasar Kerajaan Negeri. Saya turut ingin menzahirkan penghargaan atas sumbangan semua penjawat awam di negeri ini tidak kira daripada Kerajaan Negeri mahupun Kerajaan Persekutuan.

Seperti mana yang telah saya jelaskan walaupun Kerajaan Negeri membentangkan belanjawan defisit sebanyak RM395.69 juta untuk tahun 2019, namun komitmen Kerajaan Negeri untuk memastikan projek pembangunan yang mensejahterakan rakyat diteruskan dan Bantuan Khas Kewangan yang lazimnya diberi kepada Anggota Perkhidmatan Awam Negeri akan tetap diperuntukan bagi tahun 2019. Adalah diharapkan seperti mana yang berlaku sejak 2008, walaupun belanjawan defisit dibentangkan setiap tahun. Namun, Kerajaan Negeri tetap mampu mencatatkan belanjawan lebihan kerana sentiasa berpegang kepada urus tadbir CAT dan kepimpinan yang bersih.

Saya amat berharap belanjawan yang dibentangkan ini dapat merealisasikan impian Kerajaan Negeri dalam mencapai wawasan pembangunan negeri ke arah Penang 2030.

YB. Timbalan Ketua Menteri I menyokong.

8. USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2019

Y.A.B. Ketua Menteri mohon mencadangkan bahawa Dewan ini meluluskan perbelanjaan sebanyak RM306,376,987.00 yang tertera di dalam Anggaran Pembangunan Tahun 2019 yang dibentangkan sebagai Risalah Dewan Bilangan 3 tahun 2018 dan menetapkan bahawa jumlah yang tersebut hendaklah digunakan bagi tujuan-tujuan yang ditetapkan dalam anggaran perbelanjaan tahun 2019 itu.

YB. Timbalan Ketua Menteri I menyokong.

9. PENGUMUMAN OLEH YB. YANG DI-PERTUA DEWAN UNDANGAN NEGERI

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan perbahasan Rang Undang-Undang Perbekalan Tahun 2019 dan Usul Anggaran Pembangunan Tahun 2019 akan bermula pada 12 November 2018, jam 9.30 pagi.

Dewan ditangguhkan pada jam 1.05 tengah hari.

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA PENGAL PERSIDANGAN PERTAMA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh : 12 November 2018 (ISNIN)
Masa : 9.30 Pagi
Tempat : Dewan Undangan Negeri
Lebuh Light, George Town
Pulau Pinang.

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2	Y.A.B. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
9	YB. Zairil Khir Johari	Tanjung Bunga
10	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
11	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
12	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
13	YB. Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
14	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
15	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
16	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
17	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti
18	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
19	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
20	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
21	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas
22	YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil	Permatang Pasir

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
23	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga
24	YB. Gooi Hsiao-Leung	Bukit Tengah
25	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima
26	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus
27	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang
28	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam
29	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
30	YB. Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Ayer Tawar
31	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
32	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
33	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
34	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
35	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
36	YB. Heng Lee Lee	Berapit
37	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Aceh
38	YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
39	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
40	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga

TIDAK HADIR

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Seri Haji Farizan Bin Darus	Setiausaha Kerajaan Negeri
2	YB. Dato' Anas Bin Ahmad Zakie	Penasihat Undang-Undang Negeri
3	YB. Dato' Sarul Bahiyah Binti Haji Abu	Pegawai Kewangan Negeri

TURUT HADIR

Cik Maheswari A/P Malayandy	-	Setiausaha Dewan Undangan Negeri
Encik Mohd Roshidi Bin Azmi	-	Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan bersidang semula pada jam 9.30 pagi.

- 1. BACAAN DOA**
- 2. SOALAN LISAN**

Ahli Kawasan Jawi (YB. H'ng Mooi Lye) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

10. Sejak bilakah '*Waste Plastic*' telah diimport ke Pulau Pinang?
  - (a) Apakah peranan Kerajaan Negeri mengenai isu kilang proses '*Waste Plastic*' yang sering membawa masalah kepada masyarakat kini?
  - (b) Sila nyatakan nama dan alamat syarikat yang telah mengimport dan juga kuantiti yang telah diimport di Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Pantai Jerejak (YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

11. Agenda dan misi negeri pada penggal pertama dan penggal kedua pentadbiran Kerajaan Pakatan telah berjaya dikenali dan diterima oleh penduduk Pulau Pinang. Misalnya kempen '*CAT*' dan '*I Love Penang*'.
  - (a) Apakah pelan tindakan dalam mempromosikan kempen Pulau Pinang 2030 supaya ianya dikenali dan diamalkan oleh penduduk negeri ini?

Ahli Kawasan Penanti (YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

12. Soalan Bertulis saya 8/2018 4(B)(XII)12, EXCO Kerja Raya jawab JKR telah mengemukakan cadangan penambahbaikan syarat MARRIS ke Cawangan Senggara Fasiliti Jalan (CSFJ) untuk penambahbaikan skop spesifikasi jalan bagi tujuan keselamatan jalan raya dan naik taraf jalan-jalan kampung supaya tidak licin dan berselut ketika banjir.
  - (a) Apakah maklum balas terkini terhadap cadangan tersebut?

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

13. Terdapat Gerai Makanan di bahu-bahu jalan di Hospital Besar Pulau Pinang dan Jalan Taman Tun Sardon. Mohon diwujudkan kaedah yang sama di Balik Pulau untuk peniaga-peniaga Balik Pulau.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (YB. Lim Siew Khim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

14. Terdapat banyak dewan serbaguna di bawah seliaan pihak PBT dan Pejabat Daerah di seluruh Pulau Pinang.
  - (a) Senaraikan semua dewan serbaguna yang aktif digunakan dan yang terbengkalai.

- (b) Adakah Kerajaan Negeri akan guna pakai dewan-dewan yang terbengkalai sebagai tempat bersukan untuk kegunaan komuniti setempat?

Ahli Kawasan Sungai Aceh (YB. Zulkifli Bin Ibrahim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 15. Adakah Kerajaan Negeri bercadang untuk membuat kajian semula keseluruhan rumah pam yang diselenggara oleh JPS dan PBT terutamanya di kawasan Sungai Aceh bagi menampung kapasiti air terutamanya ketika hujan lebat berlaku?

Ahli Kawasan Berapit (YB. Heng Lee Lee) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 16. Kebakaran besar yang berlaku di Muzium Negara Brazil pada September yang lalu disifatkan sebagai satu kehilangan besar kepada ilmu serta warisan negara Brazil. Misalnya George Town merupakan tapak warisan dunia.
  - (a) Sehubungan dengan itu adakah kerajaan telah mempunyai satu sistem yang efisien untuk melindungi bangunan, ilmu dan juga kesenian negara? Sila nyatakan.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Lee Chun Kit) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 17. Adakah Kerajaan Negeri berhasrat untuk memperkenalkan program untuk membantu orang kurang upaya (OKU) berdikari kerana banyak keluarga bimbang bahawa anak-anak kurang upaya mereka tidak akan dijaga apabila mereka meninggal dunia?

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd Yusni Bin Mat Piah) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 18. Sejauh manakah status tanah wakaf di beberapa lot bersebelahan Masjid Jelutong?
  - (a) Adakah pembayaran ganti rugi pengambilan tanah sudah selesai dibayar kepada penduduk terlibat?
  - (b) Mengapakah pembesaran kubur Islam Masjid Jelutong masih gagal dilaksanakan? Nyatakan sebabnya.

Ahli Kawasan Permatang Berangan (YB. Nor Hafizah Binti Othman) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 19. Kemasukan Pelaburan Asing:
  - (a) Berapakah statistik pelabur asing yang melabur di Pulau Pinang sejak 2008 hingga kini? Adakah jumlahnya bertambah atau semakin berkurangan?
  - (b) Bagaimana kerajaan berusaha menambah kemasukan pelaburan asing dan memaksimumkan pendapatannya?

- (c) Sejauh manakah pencapaian yang diperolehi daripada sektor ini? Sila nyatakan hasil yang diperolehi dengan perincian.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Mustafa Kamal Bin Ahmad) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

20. Jelaskan status bangunan yang digunakan oleh Belia 4B Tasek Gelugor di Taman Robina di mana di dalam bangunan tersebut terdapat sebuah gimnasium.
- (a) Mengapa masih tiada proses pengambilan sehingga kini?
- (b) Siapakah yang bertanggungjawab untuk menguruskan persekitaran bangunan tersebut? Di mana kawasan sekeliling yang semak samun dan menyakitkan mata memandang.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

21. Berapakah jumlah yang telah dikeluarkan oleh Pusat Zakat Pulau Pinang bagi membayar bil hospital kerajaan dalam Pulau Pinang yang dipohon oleh asnaf dalam tahun 2018?

Ahli Kawasan Sungai Dua (YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd Noor) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

22. Senaraikan projek pembangunan lereng bukit melebihi 73m dari aras laut yang diluluskan dari 2009 hingga 2018.
- (a) Adakah projek ini perlu mendapat kelulusan EIA/DEIA?
- (b) Bukit Kukus dicerobohi dan berlaku hakisan teruk. Huraikan bentuk pemantauan dan kerja-kerja mitigasi yang telah dilaksanakan.
- (c) Aliran sungai menjadi punca runtuhan, apakah tindakan MBPP?

3. TAMAT SOALAN LISAN

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan 1 jam 30 minit soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletak di atas meja Ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

4. PERSIDANGAN DILANJUTKAN

Y.A.B. Ketua Menteri memohon dibawah Peraturan 6A(1), Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang supaya sidang Dewan dilanjutkan sehingga jam 7.00 petang.

YB. Timbalan Ketua Menteri I menyokong.

Sokongan sebulat suara.

5. PERBAHASAN RANG UNDANG-UNDANG PEMBEKALAN TAHUN 2019 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2019

Ahli Kawasan Sungai Dua (YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd Noor) mengambil bahagian dalam sesi perbincangan.

Dewan ditangguhkan pada jam 1.05 tengah hari.

Dewan disambung semula pada jam 2.30 petang.

6. SESI PERBAHASAN DISAMBUNG SEMULA

Ahli Kawasan Penanti (YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin) mengambil bahagian dalam sesi perbincangan.

Ahli Kawasan Bukit Tengah (YB. Gooi Hsiao-Leung) mengambil bahagian dalam sesi perbincangan.

Ahli Kawasan Air Putih (YB. Lim Guan Eng) mengambil bahagian dalam sesi perbincangan.

Ahli Kawasan Bagan Dalam (YB. Satees A/L Muniandy) mengambil bahagian dalam sesi perbincangan.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Lee Chun Kit) mengambil bahagian dalam sesi perbincangan.

Ahli Kawasan Teluk Bahang (YB. Zolkifly Bin Md Lazim) mengambil bahagian dalam sesi perbincangan.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq) mengambil bahagian dalam sesi perbincangan.

Dewan ditangguhkan pada jam 7.05 malam.

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA PENGAL PERSIDANGAN PERTAMA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh : 13 November 2018 (SELASA)
Masa : 9.30 Pagi
Tempat : Dewan Undangan Negeri
Lebuh Light, George Town
Pulau Pinang.

Bil.	Nama	Jawatan / Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2	Y.A.B. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
9	YB. Zairil Khir Johari	Tanjung Bunga
10	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
11	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
12	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
13	YB. Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
14	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
15	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
16	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
17	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
18	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
19	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas
20	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga
21	YB. Gooi Hsiao-Leung	Bukit Tengah

Bil.	Nama	Jawatan / Ahli Kawasan
22	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima
23	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus
24	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang
25	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam
26	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
27	YB. Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Ayer Tawar
28	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
29	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
30	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
31	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
32	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
33	YB. Heng Lee Lee	Berapit
34	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Aceh
35	YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
36	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
37	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga

TIDAK HADIR

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
2	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak
3	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti
4	YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil	Permatang Pasir

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Seri Haji Farizan Bin Darus	Setiausaha Kerajaan Negeri
2	YB. Dato' Anas Bin Ahmad Zakie	Penasihat Undang-Undang Negeri
3	YB. Dato' Sarul Bahiyah Binti Haji Abu	Pegawai Kewangan Negeri

TURUT HADIR

Cik Maheswari A/P Malayandy	-	Setiausaha Dewan Undangan Negeri
Encik Mohd Roshidi Bin Azmi	-	Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan bersidang semula pada jam 9.30 pagi.

1. BACAAN DOA
2. SOALAN LISAN

Ahli Kawasan Bukit Tengah (YB. Gooi Hsiao-Leung) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

23. Nyatakan kawasan di Seberang Perai yang telah dikenalpasti untuk dibangunkan sebagai destinasi eko-pelancongan di bawah Pelan Pelancongan Induk yang dicadangkan.
  - (a) Nyatakan bagaimana kerajaan akan membantu membangunkan kawasan-kawasan ini menjadi destinasi pelancongan.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Zolkifly Bin Md. Lazim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

24. Dalam mempertingkatkan lagi keselamatan terhadap pembangunan di kawasan kawasan yang sensitif, apakah langkah-langkah yang dapat di ambil oleh agensi-agensi yang berkaitan untuk memastikan segala pembangunan tersebut lebih selamat dan tidak terkesan oleh persekitaran?

Ahli Kawasan Bagan Dalam (YB. Satees A/L Muniandy) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

25. Pulau Pinang adalah Negeri Pertama di Malaysia yang mengutarakan kesediaan untuk memperuntukkan tanah bagi pembinaan Sekolah Menengah Tamil pertama di Malaysia.
  - (a) Nyatakan lokasi, keluasan dan status tanah yang disediakan untuk tujuan tersebut.
  - (b) Apakah tindakan susulan Kerajaan Negeri dalam hal ini, setelah rakyat memilih Pakatan Harapan menjadi Kerajaan Persekutuan?

Ahli Kawasan Kebun Bunga (YB. Jason Ong Khan Lee) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

26. Apakah perancangan Kerajaan Negeri seterusnya mengenai projek tebatan banjir di Ladang Hong Seng?

Ahli Kawasan Batu Lintang (YB. Ong Ah Teong) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

27. Kerajaan Negeri telah membentuk MMK Keterangkuman Gender baru-baru ini.
  - (a) Apakah yang ingin dicapai oleh MMK Keterangkuman Gender?

3. TAMAT SOALAN LISAN

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan 1 jam 30 minit soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletak di atas meja Ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

4. PERSIDANGAN DILANJUTKAN

Y.A.B. Ketua Menteri memohon di bawah Peraturan 6A(1), Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang supaya sidang Dewan dilanjutkan sehingga jam 7.00 petang.

YB. Timbalan Ketua Menteri I menyokong.

Sokongan sebulat suara.

5. PERBAHASAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2019 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2019

Ahli Kawasan Bertam (YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq) menyambung semula perbahasan.

Ahli Kawasan Permatang Berangan (YB. Nor Hafizah Binti Othman) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (YB. Jason Ong Khan Lee) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan KOMTAR (YB. Teh Lai Heng) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Dewan ditangguhkan pada jam 1.10 tengah hari.

Dewan disambung semula pada jam 2.30 petang.

6. SESI PERBAHASAN DISAMBUNG SEMULA

Ahli Kawasan KOMTAR (YB. Teh Lai Heng) menyambung semula sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Syerleena Binti Abdul Rashid) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Berapit (YB. Heng Lee Lee) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Jawi (YB. H'ng Mooi Lye) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Daniel Gooi Zi Sen) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Ong Ah Teong) mengambil bahagian dalam sesi perbincangan.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Joseph Ng Soon Siang) mengambil bahagian dalam sesi perbincangan.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (YB. Lim Siew Khim) mengambil bahagian dalam sesi perbincangan.

Dewan ditangguhkan pada jam 7.05 malam.

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA PENGAL PERSIDANGAN PERTAMA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh : 14 November 2018 (RABU)
Masa : 9.30 Pagi
Tempat : Dewan Undangan Negeri
Lebuh Light, George Town
Pulau Pinang.

Bil.	Nama	Jawatan / Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2	Y.A.B. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
9	YB. Zairil Khir Johari	Tanjung Bunga
10	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
11	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
12	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
13	YB. Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
14	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
15	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
16	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
17	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
18	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
19	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas
20	YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil	Permatang Pasir
21	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga

Bil.	Nama	Jawatan / Ahli Kawasan
22	YB. Gooi Hsiao-Leung	Bukit Tengah
23	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima
24	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus
25	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang
26	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam
27	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
28	YB. Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Ayer Tawar
29	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
30	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
31	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
32	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
33	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
34	YB. Heng Lee Lee	Berapit
35	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Aceh
36	YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
37	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
38	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga

TIDAK HADIR

Bil.	Nama	Jawatan / Ahli Kawasan
1	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
2	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak
3	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Seri Haji Farizan Bin Darus	Setiausaha Kerajaan Negeri
2	YB. Dato' Anas Bin Ahmad Zakie	Penasihat Undang-Undang Negeri
3	YB. Dato' Sarul Bahiyah Binti Haji Abu	Pegawai Kewangan Negeri

TURUT HADIR

Cik Maheswari A/P Malayandy	-	Setiausaha Dewan Undangan Negeri
Encik Mohd Roshidi Bin Azmi	-	Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan bersidang semula pada jam 9.30 pagi.

1. **BACAAN DOA**
2. **SOALAN LISAN**

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Daniel Gooi Zi Sen) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

28. Keretakkan bangunan akibat daripada mendapan tanah.
  - (a) Apakah perancangan Kerajaan Negeri terhadap keadaan bangunan yang mengalami keretakan di bahagian bawah bangunan akibat daripada mendapan tanah?

Ahli Kawasan Machang Bubuk (YB. Lee Khai Loon) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

29. Untuk menegakkan prinsip pengasingan kuasa, adakah Kerajaan Negeri akan mewujudkan kembali Akta Perkhidmatan Parlimen 1963 bagi mengembalikan kewibawaan DUN Pulau Pinang?
  - (a) Terangkan pembaharuan dan perubahan sistem demokrasi berparlimen yang telah dibuat oleh DUN Pulau Pinang sejak 2008?
  - (b) Nyatakan hala tuju dan sasaran DUN Pulau Pinang untuk penggal yang baharu ini.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Joseph Ng Soon Siang) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

30. Nyatakan statistik golongan belia yang terlibat dalam kegiatan jenayah.
  - (a) Apakah jenis jenayah yang paling kerap melibatkan golongan belia?

Ahli Kawasan Batu Uban (YB. Kumaresan A/L Aramugam) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

31. Projek pembangunan bercampur di Pulau Jerejak oleh *Tropical Island*.
  - (a) Adakah satu kajian mengenai impak kepada sistem ekologi telah dibuat?
  - (b) Apakah kesan geografi kepada pembangunan di sekitar?
  - (c) Adakah dalam projek tersebut akan dibina Taman Tema Permainan?

Ahli Kawasan Bukit Tambun (YB. Goh Choon Aik) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

32. Sila jelaskan pemilik dan pengusaha feri Pulau Pinang serta huraikan:-
  - (a) Jumlah feri yang beroperasi, status baki feri dan kos operasi.

- (b) Jumlah kereta, motosikal dan penumpang yang menaiki feri serta kutipan bulanan bagi 2018.
- (c) Apakah perancangan untuk meningkatkan kekerapan perjalanan, tahap penggunaan feri serta pengenalan *water taxi*?

Ahli Kawasan Bayan Lepas (YB. Azrul Mahathir Bin Aziz) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 33. Sesuai dengan polisi Kerajaan Negeri yang menjunjung Islam sebagai agama rasmi Malaysia dan mengamalkan Islam Rahmatallilalamin, senaraikan program-program dan inisiatif yang telah diambil sepanjang tahun 2018.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 34. Bagi kawasan Padang Benggali hingga ke Kuala Bekah adalah merupakan kawasan pantai yang ada Pokok api-api.
  - (a) Adakah kawasan ini merupakan kawasan simpanan tanpa pembangunan?

3. TAMAT SOALAN LISAN

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan 1 jam 30 minit soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletak di atas meja Ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

4. PERSIDANGAN DILANJUTKAN

Y.A.B. Ketua Menteri memohon dibawah Peraturan 6A(1), Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang supaya sidang Dewan dilanjutkan sehingga jam 10.00 malam.

YB. Timbalan Ketua Menteri I menyokong.

Sokongan sebulat suara.

5. PERBAHASAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2019 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2019

Ahli Kawasan Sungai Pinang (YB. Lim Siew Khim) menyambung sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Sungai Aceh (YB. Zulkifli Bin Ibrahim) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (YB. Lee Khai Loon) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd Yusni Bin Mat Piah) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Dewan ditangguhkan pada jam 1.05 tengah hari.

Dewan disambung semula pada jam 2.30 petang.

6. SESI PERBAHASAN DISAMBUNG SEMULA

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah) menyambung semula perbahasan.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (YB. Azrul Mahathir Bin Aziz) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Bukit Tambun (YB. Goh Choon Aik) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Batu Uban (YB. Kumaresan A/L Aramugam) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Mustafa Kamal Bin Ahmad) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Dewan ditangguhkan pada jam 6.30 petang.

Dewan disambung semula pada jam 8.00 malam.

7. SESI PENGGULUNGAN

PENGGULUNGAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2019 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2019.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Soon Lip Chee) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan Rang Undang-Undang Perbekalan Tahun 2019 dan Usul Anggaran Pembangunan Tahun 2019.

Ahli Kawasan Paya Terubong (YB. Yeoh Soon Hin) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Dewan ditangguhkan pada jam 10.15 malam.

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA PENGAL PERSIDANGAN PERTAMA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh : 15 November 2018 (KHAMIS)
Masa : 9.30 Pagi
Tempat : Dewan Undangan Negeri
Lebuh Light, George Town
Pulau Pinang.

Bil.	Nama	Jawatan / Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2	Y.A.B. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
9	YB. Zairil Khir Johari	Tanjung Bunga
10	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
11	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
12	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
13	YB. Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
14	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
15	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
16	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
17	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
18	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
19	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas
20	YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil	Permatang Pasir
21	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga

Bil.	Nama	Jawatan / Ahli Kawasan
22	YB. Gooi Hsiao-Leung	Bukit Tengah
23	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima
24	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus
25	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang
26	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam
27	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
28	YB. Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Ayer Tawar
29	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
30	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
31	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
32	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
33	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
34	YB. Heng Lee Lee	Berapit
35	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Aceh
36	YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
37	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
38	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga

TIDAK HADIR

Bil.	Nama	Jawatan / Ahli Kawasan
1	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
2	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak
3	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Seri Haji Farizan Bin Darus	Setiausaha Kerajaan Negeri
2	YB. Dato' Anas Bin Ahmad Zakie	Penasihat Undang-Undang Negeri
3	YB. Dato' Sarul Bahiyah Binti Haji Abu	Pegawai Kewangan Negeri

TURUT HADIR

Cik Maheswari A/P Malayandy	-	Setiausaha Dewan Undangan Negeri
Encik Mohd Roshidi Bin Azmi	-	Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan bersidang semula pada jam 9.30 pagi.

1. **BACAAN DOA**
2. **SOALAN LISAN**

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Zulkifli Bin Ibrahim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

40. Adakah Kerajaan Negeri mempunyai perancangan untuk melebarkan Jalan Negeri antara Simpang Tiga ke Pekan Sungai Acheh dan Jalan Permatang Keling ke Pekan Sungai Bakau?

Ahli Kawasan Berapit (YB. Heng Lee Lee) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

41. Kerajaan Negeri telah mewartakan undang-undang zon larangan merokok sejak sekian lama.
  - (a) Nyatakan implikasi yang dikenakan ke atas individu yang melanggar peraturan tersebut.
  - (b) Kementerian akan menguatkuasakan larangan merokok di seluruh restoran dan premis makanan bermula 1 Januari ini. Apakah peranan yang sewajarnya diambil oleh Kerajaan Negeri dalam memantapkan agenda berkenaan?

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Lee Chun Kit) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

42. Adakah Kerajaan Tempatan kita bersedia untuk menerima dan menguatkuasakan garis panduan aksesibiliti sejagat yang akan dibentangkan oleh *Penang Accessibility Action Group* (PAAG) pada masa terdekat, dalam kelulusan pelan-pelan infrastruktur dan bangunan?

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd Yusni Bin Mat Piah) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

43. Pada 19 Oktober 2018, runtuh tanah di Bukit Kukus (BK) telah menyebabkan 9 mangsa terkorban dan 4 cedera.
  - (a) Adakah siasatan awal Kerajaan Negeri mendapati wujud elemen penyelewengan dalam proses pemberian tender dan prosedur pelaksanaan projek LBBK?
  - (b) Jika 'ya', apakah tindakan pihak Kerajaan Negeri dan jika 'tidak', mengapakah tragedi ini berlaku?

Ahli Kawasan Permatang Berangan (YB. Nor Hafizah Binti Othman) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

44. Kemudahan Parkir Kepada Pengguna KTM: Kedudukan Stesen KTM Tasek Gelugor yang strategik menjadi penghubung kepada kawasan sekitarnya. Namun ia mengalami masalah kesesakan ekoran kekurangan tempat parkir kenderaan.

- (a) Bagaimanakah Kerajaan dapat membantu menangani masalah ini dan menjadikan kedudukannya lebih efisien?
- (b) Adakah Kerajaan bercadang membina parkir bertingkat di kawasan tersebut?

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Mustafa Kamal Bin Ahmad) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 45. Nyatakan tindakan yang diambil oleh Kerajaan Negeri ke atas Rumah Pam di Taman Wira yang tidak berfungsi dan tidak diselenggarakan lebih daripada lima (5) tahun.
  - (a) Adakah Kerajaan Negeri bercadang untuk membina/membaik pulih Rumah Pam tersebut yang memberi impak kepada kawasan sekeliling ketika berlakunya paras air meningkat dan taburan hujan berlebihan?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 46. Minta Kerajaan Negeri jelaskan sejauh manakah kelicinan pentadbiran JKKK di negeri Pulau Pinang setelah Kerajaan Persekutuan melalui Kementerian Pembangunan Luar Bandar mengumumkan pelantikan Majlis Pengurusan Komuniti Kampung?

Ahli Kawasan Sungai Dua (YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd Noor) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 47. Adakah Kerajaan Negeri/Pihak Berkuasa Tempatan membuat kajian struktur tanah dan kajian EIA bagi pembinaan jalan di Bukit Kukus?
  - (a) Mengapa projek ini melibatkan tiga (3) pihak dan huraikan konsep pelaksanaan serta pemilihan bagi tender ini.
  - (b) Mengapakah Kerajaan Negeri meneruskan projek walaupun terdapat masalah struktur tanah (Peroi) dan apakah tindakan untuk mengelakkan runtuh di masa depan?

Ahli Kawasan Bukit Tengah (YB. Gooi Hsiao-Leung) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 48. Apakah langkah-langkah yang telah dan akan diambil oleh Pihak Berkuasa untuk memantau dan melindungi hutan bakau dalam negeri daripada pembersihan haram dan kerosakan selepas berlakunya pencerobohan kawasan besar hutan bakau di Juru, Bukit Tengah baru-baru ini?

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Zolkifly Bin Md. Lazim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

- 49. Perniagaan digital atau e-dagang amat popular masa kini.
  - (a) Apakah langkah-langkah strategik Kerajaan Negeri dalam membantu dan menggalakkan generasi muda memulakan perniagaan dan kerjaya

mereka, terutamanya dalam industri yang berasaskan digital atau e-dagang ini?

Ahli Kawasan Bagan Dalam (YB. Satees A/L Muniandy) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

50. Tanah paya hanya meliputi 3% daripada permukaan tanah di bumi, tetapi ia mampu menyimpan 30% daripada keseluruhan karbon di tanah dan mengurangkan kesan pemanasan global.
- (a) Adakah Kerajaan Negeri sedia jadikan tanah paya di persisiran pantai Penaga - Teluk Air Tawar sebagai hutan dilindungi, mengambil kira faktor terhadap alam sekitar tersebut?

Ahli Kawasan Kebun Bunga (YB. Jason Ong Khan Lee) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

51. Adakah Kerajaan Negeri bercadang untuk menaik taraf servis terminal feri dengan adanya mod pengangkutan *cross channel* yang beraneka dengan feri baru, *Jetcat High Speed Craft* dan juga *Hovercraft*?

Ahli Kawasan Batu Lintang (YB. Ong Ah Teong) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

52. Apakah status Pelan Induk Pelancongan Pulau Pinang?
- (a) Senaraikan objektif dan matlamat pelan tersebut.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Daniel Gooi Zi Sen) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

53. Memandangkan Penang Sentral, yang merupakan hab pengangkutan yang moden akan memulakan operasi tidak lama lagi, adakah Kerajaan Negeri bercadang untuk menjalankan kerja menaik taraf di Pengkalan Raja Tun Uda?

Ahli Kawasan Machang Bubuk (YB. Lee Khai Loon) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

54. Senaraikan syarikat GLC yang ditubuhkan oleh Kerajaan Negeri serta peruntukan tahunan yang diberikan sejak tahun 2016.
- (a) Adakah Kerajaan Negeri membuat penstrukturan semula syarikat GLC agar fungsinya tidak bertindih dengan agensi Kerajaan Persekutuan?
- (b) Apakah usaha Kerajaan Negeri mengurus syarikat GLC dengan lebih cekap agar keberkesanan sumber kewangan diguna pada tahap optimum?

Ahli Kawasan Batu Ubang (YB. Kumaresan A/L Aramugam) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

55. Tanah kerajaan di Sungai Dua (Airmas).
- (a) Apakah rancangan kerajaan di tanah tersebut?

(b) Adakah pusat penjaja atau pasar awam akan dibina di tanah tersebut?

3. TAMAT SOALAN LISAN

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan 1 jam 30 minit soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletak di atas meja Ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

4. PERSIDANGAN DILANJUTKAN

Y.A.B. Ketua Menteri memohon di bawah Peraturan 6A(1), Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang supaya sidang Dewan dilanjutkan sehingga jam 10.00 malam.

YB. Timbalan Ketua Menteri I menyokong.

Sokongan sebulat suara.

5. SESI PENGGULUNGAN

PENGGULUNGAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2019 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2019.

Ahli Kawasan Paya Terubong (YB. Yeoh Soon Hin) menyambung sesi penggulungan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Dewan ditangguhkan pada jam 1.00 tengah hari.

Dewan disambung semula pada jam 2.30 petang.

6. SAMBUNGAN SESI PENGGULUNGAN

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Ahli Kawasan Batu Maung (YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (YB. Zairil Khir Johari) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

YB. Timbalan Ketua Menteri II mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Dewan ditangguhkan pada jam 7.05 petang.

Dewan disambung semula pada jam 8.00 malam.

7. SAMBUNGAN SESI PENGGULUNGAN

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Dewan ditangguhkan pada pukul 10.10 malam.

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA PENGAL PERSIDANGAN PERTAMA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh : 16 November 2018 (JUMAAT)
Masa : 9.30 Pagi
Tempat : Dewan Undangan Negeri
Lebuh Light, George Town
Pulau Pinang.

Bil.	Nama	Jawatan / Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2	Y.A.B. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8	YB. Zairil Khir Johari	Tanjung Bunga
9	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
10	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
11	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
12	YB. Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
13	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
14	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
15	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
16	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
17	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
18	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
19	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas
20	YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil	Permatang Pasir
21	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga

Bil.	Nama	Jawatan / Ahli Kawasan
22	YB. Gooi Hsiao-Leung	Bukit Tengah
23	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima
24	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus
25	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang
26	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam
27	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
28	YB. Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Ayer Tawar
29	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
30	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
31	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
32	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
33	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
34	YB. Heng Lee Lee	Berapit
35	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Acheh
36	YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
37	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
38	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga

TIDAK HADIR

Bil.	Nama	Jawatan / Ahli Kawasan
1	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
2	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak
3	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Dato' Seri Haji Farizan Bin Darus	Setiausaha Kerajaan Negeri
2	YB. Dato' Anas Bin Ahmad Zakie	Penasihat Undang-Undang Negeri
3	YB. Dato' Sarul Bahiyah Binti Haji Abu	Pegawai Kewangan Negeri

TURUT HADIR

Cik Maheswari A/P Malayandy	-	Setiausaha Dewan Undangan Negeri
Encik Mohd Roshidi Bin Azmi	-	Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan bersidang semula pada jam 9.30 pagi.

1. BACAAN DOA
2. SOALAN LISAN

Ahli Kawasan Bukit Tambun (YB. Goh Choon Aik) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

56. Sila nyatakan kos keseluruhan pembinaan Jambatan Sultan Abdul Halim Muadzam Shah serta huraikan:-
  - (a) Kos operasi dan penyelenggaraan bulanan sejak 2 Mac 2014.
  - (b) Jumlah kenderaan mengikut kategori dan kutipan tol bulanan sejak 2 Mac 2014.
  - (c) Adakah JKSB bercadang mengurangkan kadar tol?

Ahli Kawasan Bayan Lepas (YB. Azrul Mahathir Bin Aziz) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

57. Apakah kesan yang Kerajaan Negeri tanggung sebaik sahaja GST dimansuhkan dan ketika SST dilaksanakan?
  - (a) Bagaimanakah impak kewangan yang dirasai oleh Kerajaan Negeri?

Ahli Kawasan Bertam (YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

58. Terdapat rungutan dari peniaga di kawasan Bertam di mana penguatkuasaan terhadap peniaga-peniaga asing terutama Pattani yang beroperasi tanpa lesen atau menggunakan lesen penduduk tempatan secara 'Ali Baba'.
  - (a) Apakah tindakan pihak berkuasa untuk mengatasi masalah ini?

Ahli Kawasan Jawi (YB. H'ng Mooi Lye) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

59. Apakah keunikan sektor pelancongan yang dikenalpasti oleh Kerajaan Negeri di Seberang Perai Selatan?
  - (a) Adakah Kerajaan Negeri mempunyai hasrat untuk membangunkan sektor pelancongan di Seberang Perai Selatan?

Ahli Kawasan Pantai Jerejak (YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

60. Isu perumahan untuk golongan pendapatan rendah.
- (a) Bagaimanakah langkah terkini Kerajaan Negeri untuk pembinaan perumahan jenis ini termasuk dengan kerjasama Kerajaan Pusat dan tindakan untuk mengurangkan kos rumah kerana ketiadaan GST?

Ahli Kawasan Penanti (YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

61. Pemasangan paip PBA baru menggantikan paip lama melalui tanah lot Kg Guar Perahu MK20 MK21 berdekatan Sekolah Agama DMW2.
- (a) Bolehkah pemasangan paip baharu menggantikan paip lama (4") yang melalui tanah lot dicadangkan melalui Rezab Jalan sedia ada?
  - (b) Kenapakah paip lama berkarat tidak diganti atau dibaikpulih?
  - (c) Adakah air dirawat dengan baik?

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

62. Dari Puspakom ke KKTM terdapat selekoh yang amat berbahaya, selepas Sekolah Yang Cheng. Selalu kemalangan terjadi di situ. Mohon tindakan segera diambil.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (YB. Lim Siew Khim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

63. Pulau Pinang kemungkinan telah dijadikan hub transit/makmal pemprosesan dadah.
- (a) Apakah tindakan bersepadu yang akan diambil oleh semua pihak untuk membanteras gejala ini? Huraikan.
  - (b) Rakyat risau dengan cadangan pemansuhan hukuman mati akan mengakibatkan kegiatan dadah dan jenayah serius lebih berleluasa. Apakah hukuman/akta yang lebih ketat akan digubal untuk menangani masalah ini?

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Zulkifli Bin Ibrahim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

64. Apakah cadangan Kerajaan Negeri dalam usaha mengaktifkan semula bangunan-bangunan lama di kawasan bandar terutamanya bangunan yang mempunyai tunggakan cukai taksiran?

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Lee Chun Kit) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

65. Adakah Kerajaan Tempatan kita bersedia untuk mengambil tindakan keras ke atas penjaja-penjaja dan binaan-binaan haram yang mungkin akan mengancam keselamatan rakyat jelata terutamanya apabila menghadapi bencana?

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd Yusni Bin Mat Piah) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

66. Nyatakan jenis-jenis bantuan bencana yang dihulurkan oleh Kerajaan Negeri.
- (a) Sejauh manakah hasrat kerajaan untuk menaikkan sumbangan melalui Tabung TYT, contohnya kadar bantuan had maksima RM5,000 kepada RM10,000 untuk membantu mangsa bencana di Pulau Pinang?

Ahli Kawasan Permatang Berangan (YB. Nor Hafizah Binti Othman) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

67. Peningkatan Ekonomi Nelayan Sungai: Pendapatan nelayan di perairan sungai Labuh Banting (Permatang Berangan) amat kecil sekiranya bergantung kepada penangkapan ikan semata-mata. Selain menangkap ikan, aktiviti pelancongan-agro seperti *river cruise* dan kampung trail boleh menjana pendapatan mereka.
- (a) Adakah Kerajaan mempunyai perancangan untuk memajukan ekonomi nelayan sungai ini melalui aktiviti-aktiviti tersebut?

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Mustafa Kamal Bin Ahmad) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

68. Apakah langkah Kerajaan Negeri dalam jangka masa pendek/panjang bagi menyelenggarakan sistem perparitan di kawasan Kg.Bagan Belat dan Kelab Rekreasi TUDM, Butterworth?
- (a) Apakah jalan penyelesaian akan diambil oleh Kerajaan Negeri?
- (b) Apakah kriteria yang diberikan oleh Kerajaan Negeri berkaitan sistem perparitan oleh pemaju perumahan sekiranya ingin memajukan projek perumahan di kawasan tersebut?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

69. Minta Kerajaan Negeri nyatakan jumlah kematian akibat bunuh diri yang berlaku dalam Negeri Pulau Pinang sejak 2008 hingga Jun 2018.

Ahli Kawasan Sungai Dua (YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd Noor) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

70. Sila bantangkan kedudukan terkini Projek PIL1 dan LRT.
- (a) Pembinaan pulau dengan kos yang tinggi akan menyebabkan harga rumah terlalu tinggi. Bagaimana Kerajaan Negeri mengatasi isu ini?
  - (b) Pelaksanaan Projek PIL1, LRT, Terowong dan 3 Pulau akan menyebabkan berlakunya kerosakan kepada alam sekitar. Huraikan jika pernyataan ini tidak benar.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Zolkifly Bin Md. Lazim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

71. Pembangunan Modal Insan amat penting dalam pembangunan sebuah negara.
- (a) Apakah langkah-langkah yang di ambil oleh Kerajaan Negeri dalam memantapkan lagi pembangunan modal insan ini?
  - (b) Aspek apakah yang menjadi keutamaan dalam pembangunan modal insan ini?

Ahli Kawasan Bagan Dalam (YB. Satees A/L Muniandy) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

72. India Outbound Tourism Market sedang meningkat dengan pesat. Pasarannya dijangka melepasi USD42 Billion sebelum akhir tahun 2024.
- (a) Apakah usaha-usaha yang diambil untuk menarik pelancong dari India untuk melawat Pulau Pinang?
  - (b) Apakah usaha yang telah diambil untuk mendapatkan penerbangan terus dari Pulau Pinang ke salah satu bandar utama di India?

3. TAMAT SOALAN LISAN

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan 1 jam 30 minit soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletak di atas meja Ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

4. PERSIDANGAN DILANJUTKAN

Y.A.B. Ketua Menteri memohon supaya masa persidangan tidak akan ditangguhkan sehingga semua urusan mesyuarat selesai selaras dengan Peraturan 6A(1) Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang.

YB. Timbalan Ketua Menteri I menyokong.

Sokongan sebulat suara.

5. SESI PENGGULUNGAN

PENGGULUNGAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2019 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2019.

YB. Timbalan Ketua Menteri I mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Y.A.B. Ketua Menteri mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Dewan ditangguhkan pada jam 12.15 tengah hari.

Dewan disambung semula pada jam 2.30 petang.

7. SAMBUNGAN SESI PENGGULUNGAN

Y.A.B. Ketua Menteri menyambung semula sesi penggulungan.

8. RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2019

Rang Undang-Undang Perbekalan Tahun 2019 dibaca bagi kali yang kedua dan dipersetujui.

9. JADUAL

Kepala B.01	-	Pejabat Ketua Menteri dan Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri - RM168,591,110.00
Kepala B.02	-	Pejabat Tanah dan Galian - RM10,769,140.00
Kepala B.03	-	Pejabat Daerah dan Tanah, Daerah Timur Laut - RM7,180,696.00
Kepala B.04	-	Pejabat Daerah dan Tanah, Daerah Barat Daya - RM6,623,762.00
Kepala B.05	-	Pejabat Daerah dan Tanah, Daerah Seberang Perai Utara - RM8,147,890.00
Kepala B.06	-	Pejabat Daerah dan Tanah, Daerah Seberang Perai Tengah - RM8,119,025.00
Kepala B.07	-	Pejabat Daerah dan Tanah, Daerah Seberang Perai Selatan - RM6,499,508.00
Kepala B.08	-	Jabatan Pengairan dan Saliran - RM39,840,974.00

Kepala B.09	-	Jabatan Perhutanan Negeri - RM3,543,470.00
Kepala B.10	-	Jabatan Taman dan Botani - RM4,971,680.00
Kepala B.12	-	Jabatan Kerja Raya - RM38,442,677.00
Kepala B.13	-	Jabatan Hal Ehwal Agama Islam - RM21,014,070.00
Kepala B.14	-	Jabatan Kebajikan Masyarakat - RM10,546,230
Kepala B.15	-	Jabatan Perancang Bandar dan Desa - RM4,972,610.00
Kepala B.16	-	Jabatan Kewangan Negeri - RM501,909,130.00
Kepala B.17	-	Jabatan Perkhidmatan Veterinar - RM6,598,430.00
Kepala B.18	-	Jabatan Pertanian Negeri - RM8,402,020.00
Kepala B.19	-	Jabatan Mufti - RM2,855,735.00
Kepala B.20	-	Jabatan Kehakiman Syariah - RM7,845,300.00

Rang Undang-Undang bernama Suatu Enakmen bagi membenarkan sejumlah wang daripada wang disatukan untuk perkhidmatan bagi tahun 2019 dan bagi memperuntukkan jumlah wang itu untuk perkhidmatan bagi tahun itu.

Y.A.B. Ketua Menteri telah memohon bahawa Rang Undang-Undang Perbekalan Tahun 2019 yang dipertimbangkan sefasal demi sefasal dalam Jawatankuasa dan dipersetujui tanpa pindaan dan diluluskan.

Rang Undang-Undang telah dibacakan bagi kali yang ketiga dan diluluskan.

Usul dipersetujui.

YB. Yang di-Pertua Dewan memaklumkan bahawa Dewan telah pun meluluskan perbelanjaan sebanyak RM306,376,987.00 (Ringgit Malaysia : Tiga Ratus Enam Juta, Tiga Ratus Tujuh Puluh Enam Ribu, Sembilan Ratus Lapan Puluh Tujuh) yang tertera di dalam Anggaran Pembangunan Tahun 2019 yang telah dibentangkan sebagai Risalah Dewan Bilangan 3 Tahun 2018, dan menetapkan bahawa jumlah yang tersebut hendaklah diguna bagi tujuan-tujuan yang ditetapkan dalam Anggaran Pembangunan Tahun 2019 itu.

Usul dipersetujui.

10. RANG UNDANG-UNDANG PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG (PINDAAN) 2018.

Y.A.B. Ketua Menteri telah mencadangkan supaya Rang Undang-Undang Bernama Suatu Enakmen untuk meminda Perlembagaan Negeri Pulau Pinang.

YB. Timbalan Ketua Menteri I menyokong.

11. PERBAHASAN RANG UNDANG-UNDANG PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG (PINDAAN) 2018

Ahli Kawasan Bukit Tengah (YB. Gooi Hsiao-Leung) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang.

Ahli Kawasan Bagan Dalam (YB. Satees A/L Muniandy) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang.

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd Yusni Bin Mat Piah) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang.

Ahli Kawasan Sungai Dua (YB. Mohamad Yusoff Bin Mohd Noor) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Lee Chun Kit) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (YB. Lee Khai Loon) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (YB. Muhammaf Faiz Bin Fadzil) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang.

12. PENGGULUNGAN USUL

Y.A.B. Ketua Menteri menggulung usul Rang Undang-Undang Perlembagaan Negeri Pulau Pinang (Pindaan) 2018.

13. PENGGUMUMAN OLEH YANG DI-PERTUA DEWAN UNDANGAN NEGERI

YB. Yang di-Pertua Dewan memaklumkan oleh kerana melibatkan Perlembagaan Negeri mengikut Perkara 35 Fasa 3 maka pengundian tidak kurang 2/3 daripada jumlah Ahli Dewan perlu dibuat di bawah Peraturan 114, Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang.

Setiasaha Dewan telah membuat pengundian mengikut Ahli Kawasan seperti berikut:

Ahli Kawasan Padang Kota	-	“Ya”
Ahli Kawasan Pinang Tunggal	-	“Ya”
Ahli Kawasan Perai	-	“Ya”
Ahli Kawasan Padang Lalang	-	“Ya”
Ahli Kawasan Datok Keramat	-	“Ya”
Ahli Kawasan Sungai Puyu	-	“Ya”
Ahli Kawasan Tanjung Bunga	-	“Ya”
Ahli Kawasan Batu Maung	-	“Ya”
Ahli Kawasan Paya Terubong	-	“Ya”
Ahli Kawasan Bagan Jermal	-	“Ya”
Ahli Kawasan Sungai Bakap	-	“Ya”
Ahli Kawasan Air Putih	-	“Ya”
Ahli Kawasan KOMTAR	-	“Ya”
Ahli Kawasan Sungai Pinang	-	“Ya”

Ahli Kawasan Machang Bubuk	-	“Ya”
Ahli Kawasan Batu Lancang	-	“Ya”
Ahli Kawasan Bagan Dalam	-	“Ya”
Ahli Kawasan Bayan Lepas	-	“Ya”
Ahli Kawasan Permatang Pasir	-	“Ya”
Ahli Kawasan Kebun Bunga	-	“Ya”
Ahli Kawasan Bukit Tengah	-	“Ya”
Ahli Kawasan Seri Delima	-	“Ya”
Ahli Kawasan Pulau Tikus	-	“Ya”
Ahli Kawasan Telok Bahang	-	“Ya”
Ahli Kawasan Bertam	-	“Ya”
Ahli Kawasan Batu Uban	-	“Ya”
Ahli Kawasan Air Itam	-	“Ya”
Ahli Kawasan Jawi	-	“Ya”
Ahli Kawasan Pulau Betong	-	“Ya”
Ahli Kawasan Bukit Tambun	-	“Ya”
Ahli Kawasan Pengkalan Kota	-	“Ya”
Ahli Kawasan Berapit	-	“Ya”
Ahli Kawasan Sungai Aceh	-	“Ya”
Ahli Kawasan Sungai Dua	-	“Tidak Mengundi”
Ahli Kawasan Permatang Berangan	-	“Tidak Mengundi”
Ahli Kawasan Penaga	-	“Tidak Mengundi”

YB. Yang di-Pertua Dewan telah memaklumkan setelah 3 kali pengundian dibuat adalah di dapati sejumlah 33 undi - “Ya”, undi “Tidak” - 0 undi dan undi “Tidak mengundi” - 3 undi dan telah pun mempersetujui Rang Undang-Undang ini dan telah mencapai 2/3 majoriti dan dipersetujui.

14. RANG UNDANG-UNDANG TABUNG AMANAH BIASISWA DAN PINJAMAN PENUNTUT (NEGERI PULAU PINANG) (PINDAAN 2018).

YB. Timbalan Ketua Menteri II telah mencadangkan supaya Rang Undang-Undang Tabung Amanah Biasiswa dan Pinjaman Penuntut (Negeri Pulau Pinang) (Pindaan) 2018 dibacakan serta diluluskan.

Ahli Kawasan Batu Maung (YB. Dato’ Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain) menyokong.

Rang Undang-Undang telah diperundangkan oleh Kuasa Undangan Negeri Pulau Pinang dan diluluskan.

15. USUL DARIPADA AHLI KAWASAN DATOK KERAMAT

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh) telah mencadangkan usul untuk meluluskan penubuhan Akaun Amanah Tabung Penyelenggaraan Maksima 80% Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh) menyokong.

16. PERBAHASAN TERHADAP USUL OLEH AHLI KAWASAN DATOK KERAMAT

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Daniel Gooi Si Zen) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan usul.

17. PENGGULUNGAN USUL

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh) membuat penggulungan.

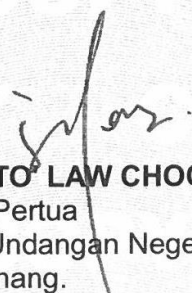
Usul dipersetujui.

18. PENANGGUHAN OLEH YB. YANG DI-PERTUA DEWAN UNDANGAN NEGERI

YB. Yang di-Pertua Dewan sebelum menangguhkan Persidangan Dewan telah memaklumkan bahawa Bangunan Dewan Undangan Negeri akan ditutup selama satu (1) tahun bermula Januari 2019 sehingga Disember 2019 bagi kerja-kerja pemuliharaan bangunan oleh pihak JKR. Persidangan Dewan bagi tahun 2019 akan diadakan di bangunan Dewan Sri Pinang.

Dewan ditangguhkan ke suatu tarikh yang akan dimaklumkan kemudian.

Dewan ditangguhkan pada jam 6.05 petang.

(YB. DATO' LAW CHOO KIANG, DMPN)
Yang di-Pertua
Dewan Undangan Negeri
Pulau Pinang.

Tarikh :

27 Februari 2019